



***INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
MIASTA PRZEMYŚL
ZA 2023 ROK***

PRZEMYŚL, MARZEC 2024 ROK

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHOROÓB ZAKAŻNYCH	4
2.1 STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	5
2.2 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.....	5
2.3 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.....	8
2.4 DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH.....	10
2.5 ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH.....	14
2.6 NADZÓR NAD ZACHOROWANIAMI WŚRÓD UCHODźCÓW Z UKRAINY	24
3. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŹYŃNOŚCI I ŹYWIENIA.....	24
3.1 OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW	25
3.2 STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŹYŃNOŚCI.....	27
3.3 JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŹYWCZYCH.....	27
3.4 NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI I PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIA GRZYBAMI	29
3.5 SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŹYŃNOŚCI I PASZACH – RASFF	29
3.6 NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY	30
3.7 ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŹYWCZYCH.....	31
3.8 JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŹYŃNOŚCIĄ	32
3.9 OCENA ŹYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO.....	32
3.10 REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO-OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŹYŃNOŚCI I ŹYWIENIA	35
3.11 INTERWENCJE.....	36
4. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŹYCIA PRZEZ LUDZI	37
4.1 OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIAGI.....	37
4.2 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŹYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	39
5. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHOROBY ZAWODOWE	41
5.1 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŹĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY	41
5.2 OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŹONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH	43

5.3	OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST – NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2023 ROKU	43
5.4	CHOROBY ZAWODOWE	43
5.5	DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY	44
5.6	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO	44
5.7	DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYSŁU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZEZ ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE.....	45
6.	NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU.....	46
6.1	STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH.....	47
6.2	OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY	47
6.3	ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	47
6.4	ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZYBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH	48
6.5	WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.....	50
6.6	WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	50
6.7	ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE	51
7.	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA.....	51
7.1	PROGRAMY EDUKACYJNE	52
7.2.	AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE.....	56
7.3	BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY – BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE	60
7.4	KAMPANIA EFSA „WYBIERAJ BEZPIECZNĄ ŻYWNOŚĆ”	61
7.5	AKCJA „ MYJĘ RĘCE , BO WIEM WIĘCEJ”	62
7.6	KAMPANIA „RZUĆ PALENIE RAZEM Z NAMI”	62
7.7	PROGRAMY LOKALNE.....	63
7.8	DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE SKIEROWANE DO UCHODźCÓW WOJENNYCH.....	64
7.9	KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA.....	65
8.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	65
9.	PODSUMOWANIE	67

1. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu kierując działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej Przemysłu w roku 2023 realizował zadania, określone w ustawie Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz stosownych przepisach prawa dotyczących wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych.

Działania podejmowano zgodnie z obowiązującym Planem Zasadniczych Zamierzeń na rok 2023 zapewniając realizację celów i zadań w 2023 roku.

Głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemysłu w roku 2023 były:

- Prowadzenie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem chorób zakaźnych, w tym minimalizowanie skutków COVID-19.
- Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.
- Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi.
- Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
- Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
- Wzmocnienie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych i skutecznych działań.

- Kształtowanie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.

2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skupiona była na realizacji działań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych oraz kontrolach podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Oddział Epidemiologii tut. Stacji sprawując bieżący nadzór sanitarny, prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną wykonuje swoje zadania w zakresie:

- nadzoru epidemiologicznego nad występowaniem chorób zakaźnych i zakażeń przy ścisłej współpracy z placówkami medycznymi, które mają obowiązek zgłaszania każdego przypadku podejrzenia lub rozpoznania danej choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
- podejmowania działań mających na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń, chorób zakaźnych, zatruc pokarmowych, prowadzenie działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych, przeprowadzania dochodzenia epidemiologicznego oraz opracowywania ognisk epidemicznych w przypadku zgłoszenia podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu tych chorób lub po uzyskaniu dodatniego wyniku badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz współpracuje z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie szerzenia higieny oraz profilaktyki chorób zakaźnych,
- nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez monitorowanie realizacji obowiązującego schematu obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży oraz prowadzenie sprawozdawczości z zakresu szczepień ochronnych, a także nadzór nad dokumentacją dotyczącą szczepień ochronnych, gospodarką preparatami szczepionkowymi, nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz warunkami sanitarno-higienicznymi punktów szczepień, nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi (NOP), nadzór nad dystrybucją preparatów szczepionkowych do realizacji szczepień ochronnych, dla punktów szczepień i współpraca z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie promocji szczepień ochronnych,
- nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w celu zapobiegania

powstawaniu chorób zakaźnych, w szczególności w zakresie prowadzenia procesów dekontaminacji (m.in. dezynfekcji, sterylizacji),

- nadzoru nad podmiotami leczniczymi w zakresie podejmowanych przez nie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie zakażeń, w tym zakażeń szpitalnych i sprawowanie nadzoru nad drobnoustrojami wielolekoopornymi (alarmowymi).

2.1 STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w 300 podmiotach leczniczych na terenie miasta Przemyśla.

Celem prowadzonych działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Na ocenę warunków higieniczno-sanitarnych placówek wpływały:

- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- sposób wykonywania procesów dekontaminacji
- sposób prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi,
- warunki zaopatrzenia w wodę, stan instalacji i urządzeń wodociągowych
- postępowanie z czystą i brudną bielizną,
- postępowanie ze zwłokami osób zmarłych w placówkach całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych.

2.2 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Wśród placówek lecznictwa zamkniętego na terenie miasta Przemyśla w roku 2023 skontrolowano:

- Wojewódzki Szpital im. Św. O. Pio w Przemyślu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Dialerem” w Przemyślu,
- IRK Salus 2 Sp. z o.o. „Santa Rita” w Przemyślu,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Przemyślu, ul. Jasińskiego,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy CARITAS w Przemyślu ul. Słowackiego 85.

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do

zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrolę realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących monitorowania zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych, kontrolę postępowania z odpadami komunalnymi, bielizną szpitalną, gospodarką wodno-ściekową. Dokonano również oceny systemu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i oceny obowiązujących procedur związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się zakażeń.

W placówkach lecznictwa zamkniętego wydane zostały ogółem 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego i usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Dotyczyły one głównie złego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów podłóg, płytek ściennych w zakresie zapewnienia powierzchni gładkich zmywalnych, umożliwiających mycie i dezynfekcję, stolarki drzwiowej, stolarki okiennej, stanu sanitarno-technicznego mebli, w tym łóżek szpitalnych i szafek przyłóżkowych, szaf przeznaczonych na sprzęt i materiały opatrunkowe w gabinetach zabiegowych, właściwego stanu toalet i natrysków dla pacjentów, urządzeń sanitarnych i płytek ściennych oraz podłogowych na korytarzach w toaletach i łazienkach dla pacjentów.

Ponadto w placówkach lecznictwa zamkniętego w roku 2023 przeprowadzono łącznie 17 kontroli sanitarnych, w tym 11 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków decyzji wydanych w latach poprzednich, stwierdzono wykonanie w całości 5 decyzji oraz wydano 6 decyzji o zmianie terminu wykonania obowiązków.

Nastąpiła poprawa stanu sanitarno-higienicznego w oddziałach szpitalnych w związku z przeprowadzonymi remontami w oddziałach dziecięcych: na Oddziale Chirurgicznym dla Dzieci oraz Oddziale Chorób Dzieci z Pododdziałem Pulmonologii Dziecięcej, a także w wyniku wykonania nakazów decyzji wydanych w latach poprzednich na oddziałach: pulmonologicznym, zakaźnym, chirurgii naczyniowej, ginekologicznym.

2.2.1 ODPADY MEDYCZNE

W skontrolowanych podmiotach segregacja i postępowanie z odpadami medycznymi odbywało się zgodnie z opracowaną „Procedurą postępowania z odpadami medycznymi”. Odpady w miejscu ich wytwarzania umieszcza się w workach koloru czerwonego, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci, usytuowanych na stelażach. Odpady o ostrych końcówkach zbierane są do pojemników sztywnościankowych, umieszczonych w miejscu wytwarzania odpadów. Transport odpadów z miejsca wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Odpady przechowywane są w magazynach odpadów medycznych do czasu odbioru odpadów

zgodnie z posiadanymi przez podmioty lecznicze umów na transport i unieszkodliwianie odpadów. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami medycznymi w roku 2023 nie stwierdzono.

2.2.2 POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ SZPITALNĄ

Postępowanie z bielizną szpitalną w obiektach stacjonarnej opieki zdrowotnej regulują opracowane i wdrożone procedury szpitalne. W większości pranie bielizny zlecane jest podmiotom zewnętrznym, profesjonalnym pralniom posiadającym barierę higieniczną. Są to Zakład Produkcyjno-Handlowy WODEX Sp. z o.o. w Stalowej Woli, Park Energii Słonecznej CARITAS Archidiecezji Przemyskiej Sp. z o.o. w Przemyśle, Centrum Pralnicze „EKO-STYL” Sp. z o.o. w Leżajsku. Jedynie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Przemyśle pranie bielizny wykonuje we własnym zakresie w zorganizowanej pralni.

2.2.3 WENTYLACJA MECHANICZNA I KLIMATYZACJA

W szpitalach wentylacja mechaniczna i klimatyzacja są czyszczone i dezynfekowane raz do roku. Klimatyzatory indywidualne są również czyszczone i dezynfekowane raz rocznie przez firmę zewnętrzną zgodnie z ustalonym harmonogramem, wykonane czynności są dokumentowane protokołami z przeglądów przez specjalistyczne firmy.

2.2.4 KONTROLA ZAKAŻEŃ SZPITALNYCH

Wewnętrzny nadzór nad sytuacją epidemiologiczną w szpitalu prowadzi zespół kontroli zakażeń szpitalnych - Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w skład, którego wchodzi: kierownik szpitala oraz wyznaczeni przez niego kierownicy komórek organizacyjnych szpitala, w tym działu diagnostyki laboratoryjnej, centralnej sterylizatorni, apteki szpitalnej, pielęgniarka naczelna, lekarz wykonujący zadania służby medycyny pracy. W szpitalu powołany jest zespół ds. opracowania polityki antybiotykowej, który opracowuje receptariusz szpitalny uwzględniający wytyczne stosowania antybiotyków. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna w zakresie poprawności i skuteczności stosowania procedur zapobiegania zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych, monitorowanie bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala. Ocenę przeprowadza się na podstawie analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk, badania środowiskowego po dekontaminacji powierzchni, audytów w oddziałach w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego i procedur sprzątnia oraz stosowania procedur

przeciwepidemicznych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom i personelowi.

W roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu Zespół do Spraw Zwalczania Zakażeń Szpitalnych w podmiotach udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych zgłosił 1 ognisko epidemiczne o etiologii wirusowej, w którym czynnikiem chorobotwórczym był wirus SARS-CoV-2. Ognisko wystąpiło w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu ul. Monte Cassino 18. W ognisku epidemicznym zakażeniu uległo ogółem 5 pacjentów, przebadano 10 osób, nie doszło do zgonów wśród osób zakażonych i nie stwierdzono zachorowań wśród osób z personelu medycznego. W innych podmiotach leczniczych będących pod nadzorem PSSE w Przemyślu udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych nie zgłoszono ognisk epidemicznych.

2.3 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

W roku 2023 spośród 295 podmiotów lecznictwa otwartego na terenie miasta Przemyśla skontrolowano 99 obiektów, z czego 85 to grupowe i indywidualne praktyki lekarskie świadczące usługi z zakresu zarówno podstawowej jak i specjalistycznej opieki zdrowotnej, w tym 29 praktyk stomatologicznych i 16 Punktów Szczepień oraz 2 zakłady rehabilitacji leczniczej, 1 pracownia rtg, 2 laboratoria, 3 praktyki pielęgniarskie, 6 obiektów innej specjalności.

Zakres kontroli nadzorowanych obiektów obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrola realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (w zakresie sterylizacji, dezynfekcji, przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych, prowadzenia kontroli wewnętrznej), gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi.

Zakłady opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego w większości posiadały opracowane procedury postępowania w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych m.in. dotyczące dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i powierzchni, postępowania z czystą i brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. Procedury były podpisane przez kierownika podmiotu leczniczego, a personel został zapoznany z obowiązującymi procedurami. Nieprawidłowości w zakresie procedur higienicznych stwierdzono

w 6 podmiotach i dotyczyły one opracowania i wdrożenia procedur higienicznych, bieżącego uaktualniania procedur dotyczących dekontaminacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z brudną bielizną, stosowanych środków dezynfekcyjnych, nazwy podmiotu, daty zatwierdzenia procedur, podpisu osoby odpowiedzialnej za opracowanie, wdrożenie i nadzór nad procedurami. W dwóch przypadkach zostały wydane decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazujące opracowanie i wdrożenie bądź uaktualnienie procedur. W dwóch placówkach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące prowadzenia kontroli wewnętrznej i wydano decyzje nakazujące wdrożenie i prowadzenie kontroli wewnętrznej zgodnie z obowiązkiem ustawowym.

W większości obiektów, w których prowadzone są zabiegi sterylizacyjne prowadzona była bieżąca kontrola skuteczności procesów sterylizacyjnych. Warunki mycia i dezynfekcji, przechowywania sprzętu wielokrotnego użytku oceniono pozytywnie, sprzęt i materiały po sterylizacji posiadały aktualny termin ważności i przechowywane były w wyznaczonych do tego celu szufladach lub szafach. Roztwory robocze przygotowywane były na bieżąco przez personel, przetrzymywane w pojemnikach zaopatrzonych w sito pod przykryciem. Podczas kontroli stwierdzono właściwy dobór środków dezynfekcyjnych, stężenia oraz sposobu dezynfekcji. Kontrola procesu sterylizacji prowadzona była w formie dokumentacji cyklu, która zawierała wynik procesu sterylizacji (wskaźnik chemiczny i biologiczny). Podmioty wykonywały kontrole skuteczności procesu sterylizacji z zastosowaniem wskaźników biologicznych z częstotliwością raz w miesiącu. Stwierdzone naruszenia dotyczyły między innymi: braku kontroli biologicznej, prowadzenia kontroli chemicznej kontroli wsadu, kontroli parametrów fizycznych procesów sterylizacji, prawidłowego pakowania narzędzi w opakowania sterylizacyjne, przechowywania pakietów sterylnych w sposób zabezpieczający przed kontaminacją, oznakowania datami ważności i datami sterylizacji pakietów sterylnych, braku sterylizacji końcówek stomatologicznych, braku archiwizacji testów z kontroli sterylizacji, zapewnienia odpowiedniej wielkości pojemników przeznaczonych do transportu narzędzi do sterylizacji. W trzech przypadkach zostały wydane decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dwie nakazujące prowadzenie kontroli biologicznej skuteczności procesów sterylizacji oraz jedna nakazująca udokumentowanie zawarcia umowy na sterylizację narzędzi wielokrotnego użytku z podmiotem świadczącym usługi w tym zakresie.

Stan sanitarny i porządkowy obiektów tej kategorii w zdecydowanej większości był dobry. Utrzymanie porządku w podmiotach prowadzone jest przez przeszkolonych pracowników,

osoby sprząające zatrudnione przez podmioty lecznicze lub firmy świadczące usługi w zakresie sprzątania i dezynfekcji. Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzone uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno-technicznego ściany nad blatem roboczym w pomieszczeniu sterylizacji, braku powierzchni gładkiej, zmywalnej stołu zabiegowego i biurek umieszczonych w gabinecie lekarskim zabiegowym, brudnych kratki wentylacyjnych.

Podmioty lecznicze prowadzące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych zawarte z wyspecjalizowanymi firmami posiadającymi stosowne zezwolenia na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu wytwarzania do oznakowanych pojemników lub worków. W pięciu podmiotach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi, które dotyczyły min. zapewnienia prawidłowego sposobu gromadzenia i przechowywania odpadów medycznych w miejscu wytwarzania i wstępnego magazynowania odpadów, braku daty rozpoczęcia użytkowania pojemnika, braku termometru w lodówce do przechowywania odpadów, uaktualnienia procedury postępowania z odpadami. W jednym przypadku została wydana decyzja nakazująca przedłożenie do wglądu umowy na odbiór odpadów medycznych, w pozostałych podmiotach wydano zalecenia pokontrolne.

Skontrolowane podmioty świadczące działalność leczniczą zaopatrywane były w wodę głównie z wodociągów sieciowych, pozostających pod stałym nadzorem służb sanitarnych. Zaopatrzenie w ciepłą wodę zapewnione było z miejscowych sieci komunalnych, własnych kotłowni lub elektrycznych podgrzewaczy. Punkty wodne wyposażone są w dozowniki na mydło oraz środek do dezynfekcji rąk, podajniki na ręcznik papierowy. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zaopatrzenia w wodę.

Łącznie wśród skontrolowanych podmiotów w 18 stwierdzono nieprawidłowości, w 7 przypadkach zostały wydane decyzje z wyznaczonym terminem wykonania nakazów i we wszystkich 18 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne. Wyżej wymienione obowiązki w większości zostały zrealizowane i ocenione podczas kontroli sprawdzających.

2.4 DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

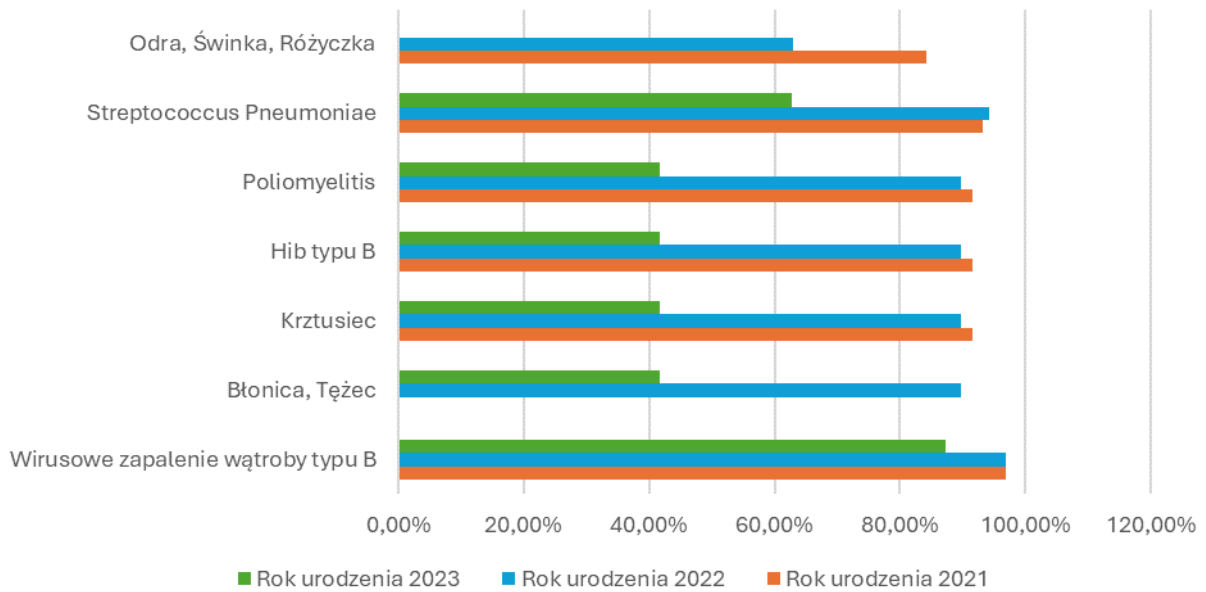
2.4.1 STAN UODPORNIEŃ DZIECI NA TERENIE MIASTA PRZEMYSŁA

Obowiązkowe szczepienia ochronne prowadzone na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych są skuteczną i powszechnie społecznie akceptowalną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej). Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji – tj. co najmniej ok 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne populacji.

Tabela 1. Stan uodpornienia na terenie miasta roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień:

Stan zaszczepienia przeciwko:	Rok urodzenia 2021	Rok urodzenia 2022	Rok urodzenia 2023
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	96,9%	96,9%	87,2%
Błonica, Tęžec	91,5%	89,7%	41,7%
Krztusiec	91,5%	89,7 %	41,7%
Hib typu B	91,6%	89,7%	41,7%
Poliomyelitis	91,6%	89,7%	41,7%
Streptococcus Pneumoniae	93,2%	94,2%	62,7%
Odra, Świnka, Różyczka	84,3%	62,9%	*

* dzieci w roczniku 2023 nie podlegają szczepieniom p/odrze, p/śwince, p/różyczce



Wykres 1. Stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień

Niższa wartość procentowa wykonanych szczepień ochronnych u dzieci z rocznika 2023 wynika z faktu, że tylko dzieci urodzone w pierwszym półroczu mogą być zaszczepione podstawowo przeciwko wybranym jednostkom chorobowym, natomiast dzieci urodzone w drugim półroczu nie osiągają wymaganego wieku do wykonania szczepień ochronnych.

2.4.2 NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

Preparaty szczepionkowe, tak jak każdy preparat stosowany w medycynie mogą powodować objawy niepożądane. Wystąpienie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) może wynikać z kilku czynników: samego preparatu, niewłaściwego sposobu podania, jak również stanu organizmu w momencie szczepienia oraz jego indywidualnych cech osobniczych. Większość ma łagodny przebieg i ustępuje w ciągu kilku dni. Zazwyczaj nie wymagają one interwencji lekarza i szczególnego leczenia. Poważne działania niepożądane po szczepieniach występują sporadycznie. Ponadto w przypadku wszystkich obecnie stosowanych szczepionek ryzyko wystąpienia poważnego NOP jest wielokrotnie mniejsze niż ryzyko i konsekwencje wynikające z zachorowania na chorobę zakaźną, przed którą chroni szczepienie.

W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu zgłoszono 1 przypadek NOP z terenu miasta Przemyśl, zakwalifikowany jako łagodny.

W 2023 r. nie zgłoszono żadnych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych po podaniu szczepionki przeciw COVID-19 z terenu miasta Przemyśl.

2.4.3 TRANSPORT PREPARATÓW SZCZEPIONKOWYCH DYSTRYBUCJA ZACHOWANIE ŁAŃCUCHA CHŁODNICZEGO

O skuteczności szczepienia decydują między innymi prawidłowe warunki transportu szczepionek i ich przechowywania. Ważne jest zapewnienie stałej temperatury w przedziale od +2°C do +8°C. Duże znaczenie dla prawidłowego przechowywania szczepionek ma także stan techniczny chłodni przeznaczonych do składowania szczepionek. Urządzenia chłodnicze na terenie miasta wyposażone są w termometry oraz urządzenia zapewniające całodobowy bieżący monitoring temperatury z funkcją powiadomienia SMS w przypadku przekroczenia ww. progu bądź utraty zasilania.

W nadzorowanych 16 podmiotach zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśl, realizujących szczepienia ochronne u dzieci, młodzieży i osób dorosłych przeprowadzono łącznie 16 planowych kontroli. W żadnej z kontrolowanych placówek nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast wydano w większości placówek zalecenia dotyczące wykonania zaległych, zaplanowanych szczepień w poszczególnych rocznikach zgodnie ze schematem szczepień dzieci i młodzieży, a także planem szczepień na dany rok. Ponadto zalecono przechowywanie oraz dystrybucję preparatów szczepionkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaleceniami producenta, Kartami Charakterystyki Produktów Leczniczych oraz wdrożonymi procedurami, a także monitorowanie na bieżąco warunków przechowywania produktów immunologicznych w celu zachowania ich trwałości i zapobieżenia zmniejszeniu ich skuteczności a w przypadku opuszczenia „zimnego łańcucha chłodniczego” wstrzymanie w obrocie takich preparatów oraz powiadomienie PSSE w Przemyślu.

2.4.4 EGZEKUCJA SZCZEPIEŃ

W ramach nadzoru nad szczepieniami prowadzone są również postępowania administracyjne wobec rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. W roku 2023 punkty szczepień znajdujące się na terenie miasta Przemyśla zgłosiły 35 przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Wszystkie zgłoszone osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych zostały poinformowane o korzyściach wynikających ze szczepień oraz o skutkach zdrowotnych i prawnych przy uchylaniu się od tego obowiązku. Każdorazowo prowadzone były tzw. „działania miękkie”, polegające na wezwaniu do Powiatowej Stacji Sanitarno-

Epidemiologicznej w Przemyślu uchylających się rodziców/opiekunów prawnych, korespondencji z rodzicami w celu zwiększenia ich świadomości na temat szczepień.

W 2023 roku zaszczepiono 10 dzieci, których rodzice zostali zgłoszeni do PSSE w Przemyślu jako osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu wystosował 35 wezwań do stawiennictwa w PSSE w Przemyślu, przeprowadzono w związku z tym 8 rozmów, wystosowano 2 wezwania do stawiennictwa w punkcie szczepień celem poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym, 6 upomnień zawierających wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, 8 wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułami wykonawczymi oraz wystosowano 2 postanowienia w sprawie rozpoznania zarzutów - oddalające zarzuty.

W roku 2023 nastąpiła niewielka poprawa w zakresie stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży do 19 r.ż. jest to wzrost wyszczepialności o ok. 1,5% w stosunku do roku poprzedniego. W dalszym ciągu notuje się wysoki odsetek osób zgłaszanych jako uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Wobec tych osób prowadzone były działania zmierzające do realizacji obowiązku zaszczepienia dzieci zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, a co za tym idzie do poprawy stanu zaszczepienia populacji i utrzymania odporności zbiorowiskowej.

2.5 ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

2.5.1 WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B (WZW B) I WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU C (WZW C)

W 2023 r. zanotowano 2 przypadki zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B i 6 przypadków zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C. Chorowały osoby dorosłe, które w większości były leczone ambulatoryjnie. Jak wynika z przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych do zakażenia wirusami HBV i HCV mogło dojść wskutek zabiegów medycznych z przerwaniem ciągłości tkanek, w tym zabiegów stomatologicznych, zabiegów kosmetycznych. Nie zanotowano zachorowań na WZW A w 2023 roku.

2.5.2 WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE

Na wirusowe zakażenia jelitowe w 2023 r. zachorowało 12 osób, w tym 3 dzieci do lat 2. Spośród chorych, 9 osób było hospitalizowanych. W 2023 r. zanotowano 2 przypadki zakażeń wywołanych przez rota wirusy, 3 przypadki zakażenia wywołanego przez norowirusy oraz 3 przypadki zakażenia wywołanych przez adenowirusy oraz 4 przypadki zakażenia jelit, gdzie nie określono czynnika chorobotwórczego.

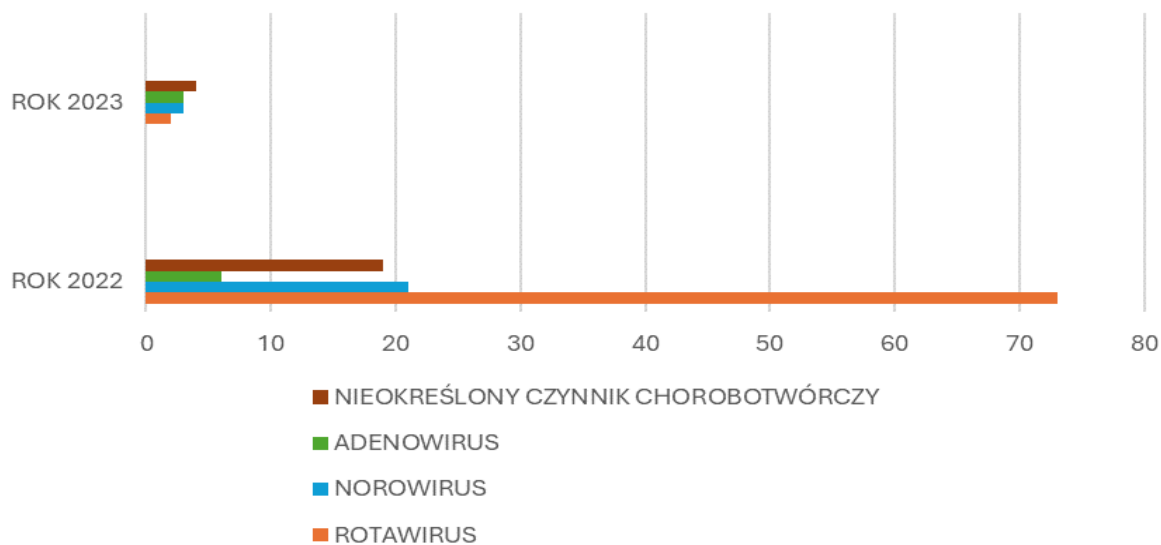
Zakażenia jelitowe przenoszone są głównie drogą pokarmową, powodują wymioty i biegunkę. Rotawirusy są najczęstszą przyczyną ostrej biegunki u dzieci. Przyczyną infekcji rotawirusowej może być bezpośredni kontakt z osobą zakażoną, kontakt z wydzielinami i wydaliniami zawierającymi wirusa, dotykanie zanieczyszczonych powierzchni, brak prawidłowej higieny, obecność wirusa w powietrzu (suche fragmenty wydaliny osoby zakażonej). Choroba może przybierać formę bezobjawową, łagodną i ostrą. U większości chorych choroba przebiega z objawami infekcji dróg oddechowych. Bardzo często dochodzi do odwodnienia organizmu.

Adenowirusy to powszechnie występujące wirusy, które najczęściej atakują organizmy dzieci w wieku do 5 lat. Choroby wywołane przez adenowirusy dotyczą przede wszystkim narządu wzroku, układu pokarmowego oraz dróg oddechowych. Przebieg zakażenia adenowirusami jest najczęściej łagodny.

Zakażenia norowirusowe są szczególnie groźne w przypadku niemowląt i młodszych dzieci, osób osłabionych innymi chorobami oraz osób w starszym wieku. Rozprzestrzeniają się bardzo szybko i łatwo, a do zakażenia wystarczy śladowa ilość materiału zakaźnego. Najczęstsze objawy zakażenia norowirusem to wymioty, wodnista biegunka, nudności, bóle brzucha oraz gorączka i bóle brzucha.

Tabela 2. Wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2023 według czynnika etiologicznego porównawczo do roku 2022

Liczba zachorowań	ROTAWIRUS	NOROWIRUS	ADENOWIRUS	NIEOKREŚLONY CZYNNIK CHOROBOTWÓRCZY
ROK 2022	73	21	6	19
ROK 2023	2	3	3	4



Wykres 2. Wirusowe zakażenia jelitowe według czynnika etiologicznego w roku 2023 porównawczo do roku 2022

W roku 2022 zarejestrowano łącznie 119 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych natomiast w roku 2023 – 12 przypadków. Podsumowując zamieszczoną powyżej tabelę można stwierdzić, że w roku 2023, w stosunku do roku poprzedniego, nastąpił znaczny spadek zakażeń jelitowych wywołanych przez czynniki wirusowe, zwłaszcza zakażeń wywołanych przez Rotawirusy (2 przypadki) i Norowirusy (3 przypadki).

2.5.3 INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE

Na Inne bakteryjne zakażenia jelitowe zachorowało 14 osób, w tym 2 dzieci do lat 2. Testy laboratoryjne wykonane u osób chorych potwierdziły campylobacter jejuni/coli lub clostridium difficile. Wszystkie osoby były hospitalizowane, chorowało 6 kobiet i 8 mężczyzn.

Głównym objawem zakażenia clostroides difficile jest wodnista biegunka zwykle bez domieszki krwi, której towarzyszyć mogą wzdęcia, kurczowe bóle brzucha, gorączka, pojawiające się w trakcie lub po zakończeniu antybiotykoterapii. Czynnikiem ryzyka zakażenia jest antybiotykoterapia, zwłaszcza długotrwała i stosowanie kilku różnych antybiotyków. Przebieg choroby może być łagodny lub ciężki i wymaga leczenia w szpitalu.

Kampylobakterioza to choroba wywoływana przez bakterie z rodzaju Campylobacter, z których najbardziej chorobotwórczy jest Campylobacter jejuni. Są to mikroorganizmy żyjące w przewodzie pokarmowym zwierząt rzeźnych: bydła, świń, drobiu. Może też

występować u zwierząt domowych, zasadniczo nie powodując u nich objawów chorobowych. Objawy są niespecyficzne i grypopodobne. Należą do nich: gorączka, bóle mięśni, bóle głowy, bóle stawów, następnie pojawiają się nudności i wymioty, oraz biegunka często z domieszką krwi.

2.5.4 SALMONELLOZA

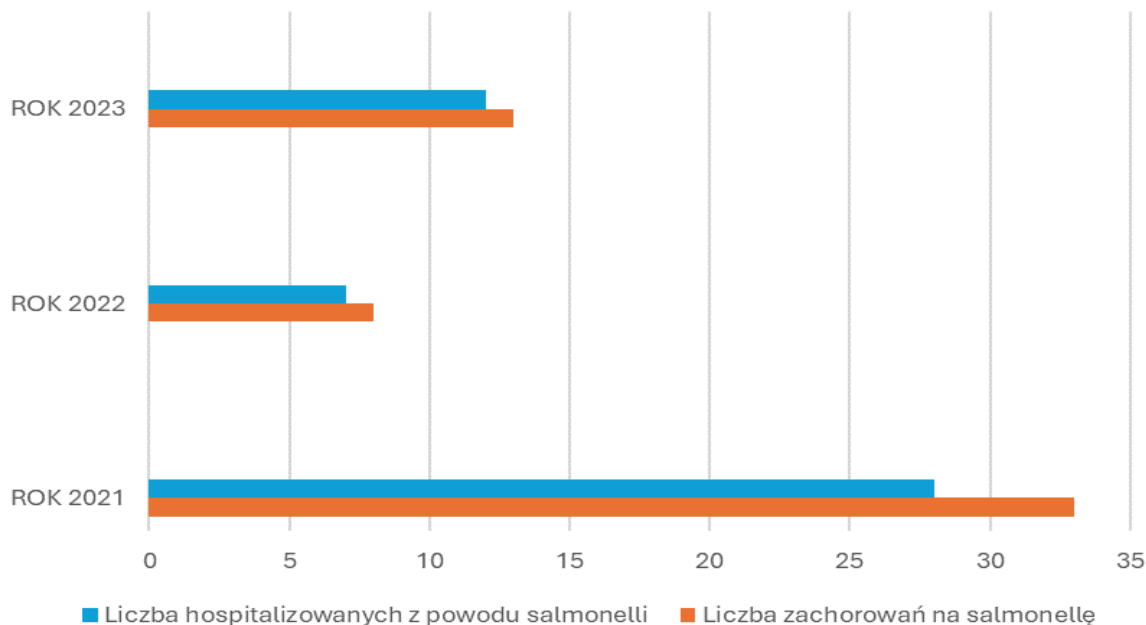
Na zatrucie pokarmowe wywołane przez pałeczki Salmonella w roku 2023 zachorowało łącznie 13 osób, z których 12 było hospitalizowanych. Jest to wzrost zachorowań w porównaniu do roku 2022, w którym zanotowano 8 przypadków.

Przyczyną zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie Salmonella mogło być nie zachowanie właściwej higieny rąk przed przygotowywaniem posiłków lub spożycie zakażonej bakteriami żywności. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, że najprawdopodobniej przyczyną choroby mogło być spożycie zakażonej żywności: jajek lub mięsa niepoddanych właściwej obróbce termicznej lub zanieczyszczenie produktów poprzez niezachowanie zasad higieny rąk przed przygotowywaniem posiłków. Zatrucie pokarmowe mogło wystąpić również wskutek kontaktu z nosicielem.

Na terenie miasta nie zanotowano ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego spowodowanego Salmonellą.

Tabela 3. Liczba zachorowań i hospitalizacji w roku 2023 z powodu salmonellozy porównawczo do roku 2022 i 2021 na terenie miasta Przemyśl

Liczba zachorowań	Liczba zachorowań na salmonellę	Liczba hospitalizowanych z powodu salmonelli
ROK 2021	33	28
ROK 2022	8	7
ROK 2023	13	12



Wykres 3. Liczba zachorowań i hospitalizacji w roku 2023 z powodu salmonellozy porównawczo do roku 2022 i 2021 na terenie miasta Przemyśl

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli w roku 2023 zarejestrowano 13 przypadków zakażeń pokarmowych wywołanych przez pałeczki salmonella, co wskazuje na nieznaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku 2022, kiedy zarejestrowano 8 zakażeń, jednak jest to o 61% mniej przypadków niż w roku 2021. Każdego roku, zdecydowana większość osób chorych na salmonellę leczona jest w warunkach szpitalnych, ze względu na poważne objawy chorobowe - zwłaszcza ostrą biegunkę, która może prowadzić do odwodnienia organizmu.

2.5.5 ODRA, RÓŻYCZKA, POLIO

Na terenie Przemyśla nie zanotowano zachorowań na odrę, różyczkę i poliomyelitis. Nie zanotowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0-14 lat.

2.5.6 CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Kiła - zanotowano 3 przypadki kiły wczesnej, 1 przypadek kiły późnej oraz 3 przypadki kiły nieokreślonej, 1 osoba była hospitalizowana.

Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie - zarejestrowano 1 przypadek zachorowania.

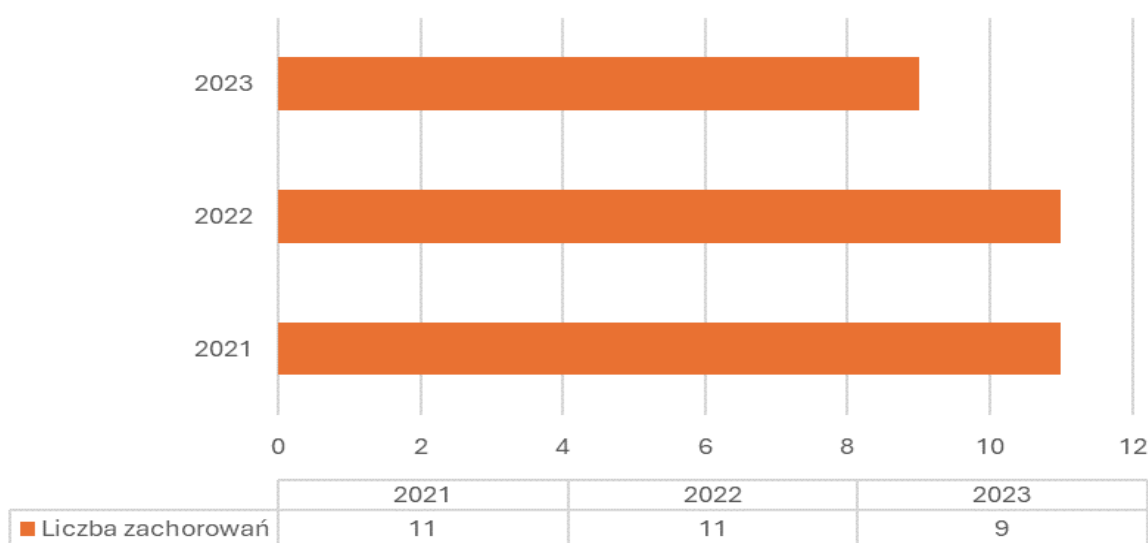
Rzeżączka, ziarnica weneryczna - nie odnotowano zachorowań w roku 2023.

2.5.7 HIV, AIDS

Zanotowano 3 nowo wykryte Zakażenia HIV u mężczyzn mieszkających na terenie miasta. Nie zanotowano zachorowania na AIDS.

2.5.8 BORELIOZA

W roku 2023 odnotowano 9 zachorowań na Boreliozę z Lyme. Przeważająca liczba chorych to osoby z grup ryzyka: działkowcy, rolnicy, leśnicy, osoby pracujące w lasach. Wśród zgłoszonych przypadków dominowała postać skórna boreliozy, gdzie głównym objawem chorobowym jest rumień wędrujący. Rumień jest pierwszym objawem choroby po ukąszeniu przez kleszcza, który potwierdza rozpoznanie boreliozy. Postać stawowa boreliozy charakteryzująca się nawracającym zapaleniem, obrzękiem i bólami stawów wystąpiła u znacznie mniejszej liczby osób. Rozpoznanie tej postaci potwierdzone jest badaniami laboratoryjnymi wykonanymi u chorego. Nie odnotowano innych postaci boreliozy z Lyme.



Wykres 4. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2021-2023

Analizując dane przedstawione na wykresie można stwierdzić, że zachorowania na boreliozę na terenie miasta Przemyśla od trzech lat utrzymują się na podobnym poziomie.

2.5.9 GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą bakteryjną wywołaną przez bakterie tlenowe – Mycobacterium Tuberculosis. Jest chorobą wielonarządową atakuje wszystkie narządy organizmu jednak

w ponad 90% przypadków dotyczy płuc, zaś w 10% przypadków rozwija się jako gruźlica innych narządów (opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo – płciowego i układu kostno-stawowego). Choroba najczęściej przenosi się drogą kropelkową, źródłem zakażenia są przede wszystkim chorzy, którzy wydalają prątki podczas kaszlu, kichania, a nawet śmiechu czy mówienia.

W roku 2023 na terenie miasta Przemyśla zarejestrowano 10 zachorowań na gruźlicę, jest to o 3 zachorowania więcej niż w 2022 roku. Potwierdzone przypadki odnotowano u 9 mężczyzn i 1 kobiety. W związku z zachorowaniem na gruźlicę płuc mieszkańca Schroniska dla bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Przemyśle, nadzorem epidemiologicznym objęto 5 pracowników oraz 44 mieszkańców schroniska. Ogółem w roku 2023 na terenie miasta Przemyśla nadzorem objęto 54 osoby ze styczności z chorym na gruźlicę płuc w okresie prątkowania. Nie odnotowano zachorowań u dzieci oraz zgonów z powodu gruźlicy.

Tabela 4. Liczba zachorowań na gruźlicę z podziałem na płeć porównawczo w roku 2023 do roku 2022

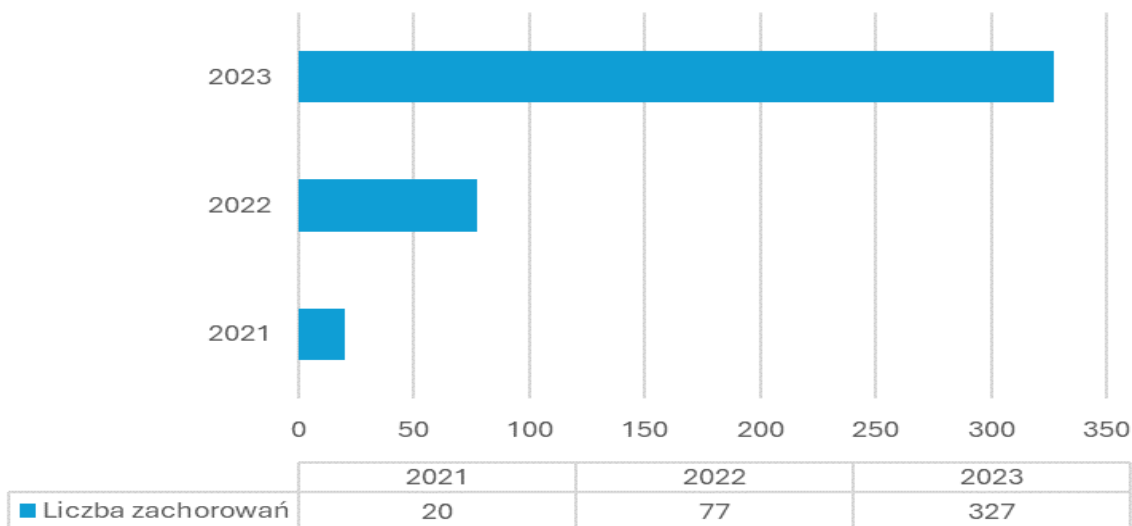
Rok	Płeć	Liczba zachorowań na gruźlicę
2022	kobiety	4
	mężczyźni	3
2023	kobiety	1
	mężczyźni	9

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że w roku 2023 nastąpił wzrost zachorowań na gruźlicę w stosunku do roku poprzedniego. Zdecydowanie częściej chorowali mężczyźni, jeden przypadek gruźlicy potwierdzono u kobiety. Wszyscy chorzy, zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, byli hospitalizowani.

2.5.10 OSPA WIETRZNA

W roku 2023 nastąpił znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną. Jest ona jedną z najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego. Charakterystycznymi objawami są gorączka, osłabienie oraz polimorficzna wysypka skórna z pęcherzykami wypełnionymi płynem. Choroba jest zakaźna w okresie od dwóch dni przed pojawieniem się wysypki, aż do

przyschnięcia ostatniego wykwit. Na terenie miasta Przemyśla zarejestrowano w ubiegłym roku 327 przypadków zachorowań. Dla porównania w roku 2022 – wpłynęło 77 zgłoszeń, a w roku 2021 – 20.



Wykres 5. Liczba zachorowań na ospę porównawczo w latach 2021-2023

2.5.11 COVID-19

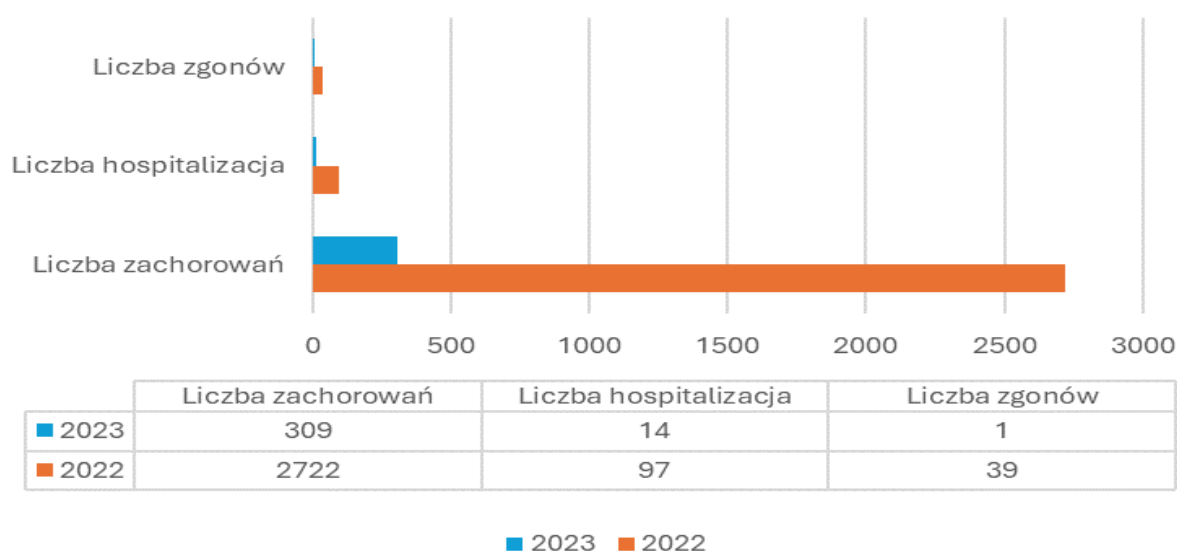
Niezmiennie sprawowany jest nadzór nad zachorowaniami na Covid-19. Mimo zniesienia obostrzeń związanych ze stanem epidemii oraz zniesieniem kwarantanny i izolacji związanej z zachorowaniem na Covid-19, każdorazowo po zgłoszeniu pozytywnego wyniku badania w kierunku wykrycia SARS-CoV-2, przeprowadzany jest wywiad epidemiologiczny i sprawowany nadzór nad osobami zakażonymi w systemie SEPIS. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) to rozwiązanie cyfrowe, które zostało przygotowane dla całej inspekcji sanitarnej do obsługi i rozwiązywania spraw w związku ze stanem epidemii i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu.

Dnia 1 lipca 2023 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów został odwołany na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W ciągu roku 2023 odnotowano na terenie miasta Przemyśla 309 zakażeń SARS-CoV-2, w roku 2022 było to 2722 osoby. Hospitalizowano 14 osób, a w roku 2022 - 97, stwierdzono 1 zgon, w roku 2022 - 39. W roku 2023 i 2022 wśród zakażeń SARS-CoV-2 dominował wariant Omicron.

Tabela 5. Zachorowania na Covid – 19 w roku 2023 porównawczo do roku 2022

Rok	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacja	Liczba zgonów	Liczba prób sekwencjonowanych	Typ wirusa
2022	2722	97	39	36	omicron
2023	309	14	1	8	omicron



Wykres 6. Liczba zgonów i hospitalizacji w stosunku do liczby zachorowań porównawczo w latach 2022-2023

2.5.12 GRYPA

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywołane przez wirus grypy. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku. Sprawozdania o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę wykonywane przez podmioty lecznicze zakończyły się z dniem 30.03.2023 r., obecnie zgłaszane są zachorowania na grypę potwierdzone szybkim testem antygenowym i badaniami molekularnymi.

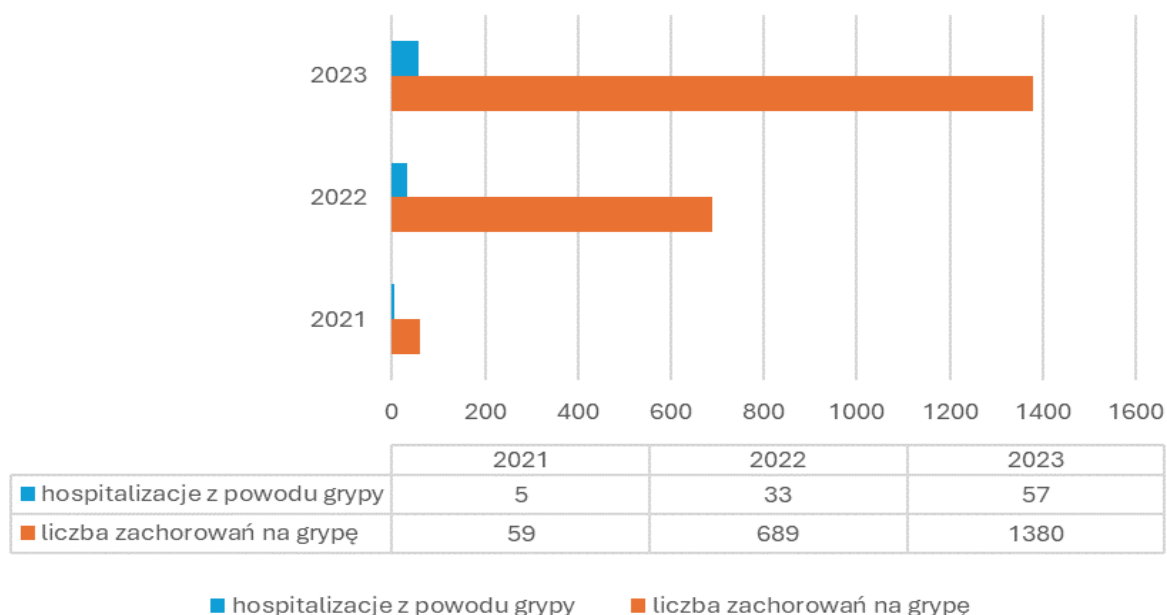
W 2023 r. zarejestrowano 1380 zachorowań na grypę, a zapadalność wyniosła 2429,5 na 100 tys. ludności. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost zachorowań o 100%, najczęściej zachorowało osób w wieku od 15 do 64 lat. Zakażenia wirusem grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi u 9 osób, w badanych próbkach potwierdzono materiał genetyczny wirusa grypy A, u 11 osób wirusa grypy AH1, u 11 osób potwierdzono

materiał genetyczny wirusów grypy AH3, a u 23 osób potwierdzono materiał genetyczny wirusów grypy B .

Należy pamiętać, iż w zapobieganiu zachorowaniom na grypę kluczową rolę odgrywają coroczne szczepienia ochronne przeciw grypie. W 2023 roku zaszczepiło się 2321 osób, z tego wynika, że odsetek osób szczepiących się przeciwko grypie utrzymuje się na bardzo niskim poziomie tj. 4,1% populacji. Najliczniej szczepi się przeciw grypie osoby powyżej 65 roku życia.

Tabela 6. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań, zapadalność na grypę oraz liczba osób skierowanych do szpitala z powodu grypy w latach 2021 – 2023

Rok	Liczba przypadków	Zapadalność	Hospitalizacja
2021	59	935,1	5
2022	689	1173,4	33
2023	1380	2429,5	57



Wykres 7. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu grypy w latach 2022-2023 na terenie miasta Przemyśla

2.6 NADZÓR NAD ZACHOROWANIAMI WŚRÓD UCHODźCÓW Z UKRAINY

W roku 2023 kontynuowany był nadzór nad zachorowaniami wśród uchodźców z Ukrainy. Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w raportach codziennych przekazywał do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu informację o uchodźcach hospitalizowanych z powodu choroby zakaźnej.

W 2023 roku zgłoszonych zachorowań wśród uchodźców było znacznie mniej niż w roku poprzednim (2022 r. – 64 dochodzenia epidemiologiczne). Stwierdzono jedno zachorowanie na grypę, jedną biegunkę spowodowaną przez Adenowirus i jedno ostre zapalenie oskrzeli w związku z infekcją Rinowirusem. W przypadku Adeno i Rinowirusa zachorowania dotyczyły dzieci, które były hospitalizowane. W każdym przypadku niezwłocznie przeprowadzane było dochodzenie epidemiologiczne.

3. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYŃNOŚCI I ŻYWIENIA

W 2023 r. w ewidencji PPIS w Przemyślu według rejestru zakładów na terenie miasta Przemyśla pod nadzorem znajdowało się 887 obiektów, w tym:

- 65 zakładów produkcji żywności m.in.: 4 piekarnie, 9 ciastkarni, 25 producentów pierwotnych, Rolniczy Handel Detaliczny,
- 528 obiektów obrotu żywności: 203 sklepów spożywczych, 114 kiosków spożywczych, 71 środków transportu żywności, 40 magazynów spożywczych,
- 187 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 108 zakładów małej gastronomii, 79 restauracji,
- 97 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym 2 bloki żywienia w szpitalach, 4 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, 18 stołówek szkolnych, 27 stołówek w przedszkolach, 5 zakładów usług cateringowych oraz 15 innych zakładów żywienia,
- 4 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W roku sprawozdawczym pracownicy Oddziału Higieny Żywności i Żywienia:

- przeprowadzili 639 kontroli sanitarnych, w tym 79 kontroli interwencyjnych,
- wydano 52 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym 1 decyzję w sprawie unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu oraz 12 decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu,
- nałożono 44 mandaty karne na łączną kwotę 9750 zł.

3.1 OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany jest zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniając przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Kontrole prowadzone były na podstawie analizy ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia m.in. stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenia oraz otoczenia zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarka odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli.

W roku 2023 przeprowadzono łącznie 311 kontroli w obiektach obrotu żywnością, wydano 11 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 11 decyzji nakazujących wycofanie z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości, 1 decyzję unieruchomienia zakładu. Ponadto wydano 23 decyzje zatwierdzających nowe obiekty obrotu żywnością. W obiektach obrotu żywnością nałożono 15 mandatów na łączną kwotę 2900 zł.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono łącznie 159 kontroli, wydano 20 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję nakazującą wycofanie środków spożywczych niewłaściwej jakości. Ponadto wydano 24 decyzje zatwierdzające nowe obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 12 decyzji warunkowego zatwierdzenia. Nałożono 25 grzywn w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 5850 zł.

Nadzorem objęto przede wszystkim zakłady zbiorowego żywienia typu otwartego wysokiego ryzyka, wytypowane na podstawie prowadzonej analizy zagrożeń oraz wynikające z interwencji zgłaszanych przez konsumentów dot. głównie niewłaściwego stanu sanitarnego zakładu.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń, wyposażenia, sprzętu,
- brak higieny bieżącej pomieszczeń,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,

- brak zapisów wymaganych procedurami i instrukcjami w ramach GHP/GMP i systemu HACCP,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni i sprzętów.

Nakazy decyzji dotyczyły głównie zapewnienia w zakładzie wymaganych prawem warunków higienicznych i zdrowotnych, doprowadzenia m.in. do właściwego stanu sanitarno - technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg i wyposażenia, opracowania i wdrożenia oraz zweryfikowania systemu HACCAP.

Na terenie miasta Przemyśl w sezonie letnim w 2023 przeprowadzono kontrole w obiektach żywnościowo-żywnościowych, w tym 12 w zakładach małej gastronomii, 18 w restauracjach oraz 2 kontrole przy produkcji lodów z automatu, 2 w wytwórniach ciast i lodów, 8 w obiektach ruchomych, 4 w zakładzie żywienia typu zamkniętego.

Ponadto w ramach Akcji Lato pobrano 25 prób do badań laboratoryjnych, w tym 10 próbek lodów tradycyjnych na bazie mleka, 10 próbek lodów z automatu na bazie mleka RTE, 5 próbek lodów bez udziału mleka. W wyniku tych czynności:

- wydano 2 decyzje administracyjne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi stanu sanitarno – technicznego (zły stan techniczny ścian, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia),
- w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego natury bieżącej (brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak środków do mycia i dezynfekcji, brak stosowania na bieżąco instrukcji i procedur opracowanych w ramach GHP/GMP), nałożono na osoby winne zaniedbań 6 mandatów karnych na kwotę 1500 zł.

Jednocześnie prowadzono nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego, które prowadziły żywienie dzieci i młodzieży w czasie odbywania się wypoczynku letniego.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzono łącznie 69 kontroli, wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 10 decyzji zatwierdzających nowe obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym 3 decyzje warunkowego zatwierdzenia. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 400 zł.

W zakładach produkcji żywności obejmujących m.in. piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów, zakłady produkcji garmażeryjnej, młyny, przeprowadzono łącznie 78 kontroli, wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 4 decyzji zatwierdzające nowe obiekty produkcji żywności, w tym 2 decyzje warunkowego zatwierdzenia. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 600 zł.

Nieprawidłowości stwierdzane w trakcie przeprowadzonych kontroli dotyczyły głównie złego stanu sanitarnego lub technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg, urządzeń sanitarnych, niewłaściwej jakości sprzętu i urządzeń używanych w obrocie i produkcji, braku zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników, stwierdzonych w obrocie i produkcji środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, braku prowadzonych na bieżąco zapisów wynikających z Dobrej Praktyki Higienicznej i systemu HACCP.

3.2 STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W rejestrze zakładów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemysłu w 2023 roku znajdowało się 88 środków transportu zakwalifikowanych do kategorii niskiego ryzyka oraz z wdrożonymi zasadami GHP/GMP.

Podczas kontroli środków transportu sprawdzano stan higieniczno – techniczny, higienę i wyposażenie pojazdów, karty mycia i dezynfekcji, przestrzeganie GHP/GMP. Stan sanitarny obiektów oceniono pozytywnie.

3.3 JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2023 roku w obiektach zlokalizowanych na terenie tut. Inspektora Sanitarnego do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano ogółem 287 próbek.

Próbki żywności do badań pobierano m.in. w następujących zakresach: 215 próbek na obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych, 22 próbki na obecność metali szkodliwych dla zdrowia, 3 próbki w zakresie obecności wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, 3 próbki w kierunku obecności substancji dodatkowych, 1 próbka w zakresie monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych, 3 próbki w kierunku oceny znakowania, 1 próbka w kierunku MCPD i pochodnych, 6 próbek w kierunku mykotoksyn, 4 próbki w kierunku migracji specyficznej substancji szkodliwych w materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, 17 próbek w zakresie obecności zanieczyszczeń pestycydami, 4 próbki na oznaczenie zawartości związków polarnych w tłuszczach smażalniczych, 6 próbek w kierunku skażeń promieniotwórczych.

W związku ze złożoną interwencją konsumenta pobrano do badań 1 próbkę żywności tj. Pieczywo chrupkie kukurydziano-łniane 200g w kierunku oznaczenia cech organoleptycznych. Próbkę pieczywa zakwestionowano z uwagi na intensywny, nieswoisty, zjełczały zapach bezpośrednio po otwarciu opakowania oraz po zjedzeniu pieczywa lekko

gorzki smak. Powyższą sprawę przekazano do wiadomości i służbowego wykorzystania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Grójcu z uwagi na teren usytuowania zakładu produkcyjnego ww. środek spożywczy.

Łącznie zakwestionowano 3 próbki żywności, w tym:

- 1 próbka pobrana w zakresie pozostałości pestycydów - Słonecznik czarny drobny, w której wykryto przekroczenie NDP pestycydu chlormekwatu; środek spożywczy zgłoszony w systemie RASFF.
- 1 próbka w zakresie monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych - udziec wołowy, w którym wykryto obecność *Escherichia coli* (szczepy odporne na cefalosporyny). Sprawę przekazano do właściwego Powiatowego Inspektora Weterynarii w Wieluniu.
- 1 próbka w kierunku oznaczenia cech organoleptycznych - Pieczywo chrupkie kukurydziano-łniane 200g, w której stwierdzono intensywny, nieswoisty, zjełczały zapach bezpośrednio po otwarciu opakowania oraz po zjedzeniu pieczywa lekko gorzki smak. Powyższą sprawę przekazano do wiadomości i służbowego wykorzystania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Grójcu z uwagi na teren usytuowania zakładu produkcyjnego ww. środek spożywczy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi stały nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością dla określonych grup ludności w tym niemowląt i dzieci.

W 2023 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano w związku z tym następujące próbki do badań laboratoryjnych:

- 30 próbek preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparaty do dalszego żywienia niemowląt w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 10 próbek gotowych posiłków dla niemowląt i małych dzieci w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych;
- 1 próbkę mleka modyfikowanego w proszku, wzbogaconego w witaminy i składniki mineralne dla dzieci po 1 roku w kierunku zawartości witamin,
- 1 próbkę preparatów do dalszego żywienia niemowląt w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów,
- 1 próbkę preparatów do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne w kierunku oceny znakowania;
- 10 próbek przetworzonej żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Pobrane próbki żywności dla niemowląt i małych dzieci nie wykazały nieprawidłowości w poszczególnych zakresach ich badań.

3.4 NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI I PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIA GRZYBAMI

W 2023 roku pracownicy PSSE w Przemysłu prowadzili czynności w zakresie udzielania konsultacji oraz klasyfikacji grzybów dziko-rosnących, zbieranych w okolicznych lasach miasta Przemyśla. Konsultacje i klasyfikacje w tym zakresie udzielane były przez pracowników PSSE posiadających odpowiednie uprawnienia klasyfikatorów grzybów.

Ogółem w 2023 roku przeprowadzono 18 konsultacji, podczas których poddano klasyfikacji około 1000 grzybów jadalnych. W klasyfikowanych grzybach nie stwierdzono obecności grzybów trujących. Najczęściej poddawane ocenie grzyby dziko-rosnące dopuszczone do obrotu i produkcji przetworów grzybowych były: Podgrzybek brunatny, Borowik szlachetny, Podgrzybek zajęczek, Koźlarz babka, Pieczarka polna, Opieńka miodowa, Czubajka kania, Mleczej rydz, Maślak zwyczajny, Maślak sitarz.

Ponadto pracownicy w 2023 r. przeprowadzili 15 kontroli na Targowisku miejskim „Mój Rynek” przy ul. Sportowej 2 w Przemysłu, podczas których sprawdzano grzyby świeże i przetwory grzybowe, dopuszczone do obrotu handlowego na terenie targowiska. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3.5 SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI I PASZACH – RASFF

W 2023 r. Oddział Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemysłu otrzymał 37 powiadomień o produktach spożywczych i przedmiotach użytku, które nie spełniały wymagań przepisów prawa krajowego, z czego 10 to powiadomienia alarmowe natomiast 34 to powiadomienia informacyjne. Z całkowitej liczby 37 powiadomień zgłoszonych do RASFF 36 powiadomień dotyczyło żywności, natomiast 1 powiadomienie dotyczyło wyrobów do kontaktu z żywnością. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia powiadomień do RASFF w 2023 r. to Salmonella, pozostałości pestycydów, przekroczenie stosowania dodatków do żywności. Przeprowadzono łącznie 54 kontrole sanitarne. Wydano 6 decyzji dotyczących wycofania z obrotu handlowego zakwestionowanych środków spożywczych.

3.6 NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu prowadzi stały nadzór nad wprowadzanymi do obrotu suplementami diety. Pod nadzorem PPIS w Przemysłu w 2023 r. znajdowało się 25 aptek i 1 sklep zielarsko – medyczny. Ponadto nadzorem objęte były siłownie oraz 2 sklepy prowadzące stacjonarną sprzedaż detaliczną jak również sprzedaż za pośrednictwem Internetu.

Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety obejmuje sprzedaż detaliczną tych produktów. Pod nadzorem PPIS w Przemysłu nie ma producentów suplementów diety ani zakładów prowadzących sprzedaż hurtową.

Oprócz zakładów stacjonarnych znajdujących się pod nadzorem tut. Inspektora prowadzony jest nadzór nad sprzedażą suplementów diety na odległość, w tym za pośrednictwem Internetu, który obejmuje najczęściej zagadnienia dotyczące poprawności prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży suplementów diety.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu w 2023 r. prowadził weryfikację suplementów diety, które w prezentacji i reklamie za pośrednictwem platform handlowych on-line naruszają przepisy prawa żywnościowego w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności mówiący o zamieszczaniu obowiązkowych informacji na temat żywności, które muszą być dostępne przed ostatecznym dokonaniem zakupu i muszą znajdować się w materiałach towarzyszących sprzedaży na odległość oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, który reguluje znakowanie, jak również prezentację i reklamę suplementów diety z wykorzystaniem oświadczeń zdrowotnych.

PPIS w Przemysłu przeprowadził monitoring stron internetowych przedsiębiorców będących pod nadzorem tut. Inspektora oraz kontrole sanitarne w sklepach stacjonarnych oferujących do sprzedaży suplementy diety z terenu działania tut. Inspektora sprawdzając poprawność prezentacji i reklamy 17 suplementów diety oraz sprawdzając w suplementach diety zawartość substancji niedozwolonych (tj. johimbina i butaforem).

Ponadto w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego stwierdzono u przedsiębiorcy z terenu miasta Przemysłu nieprawidłowości w zakresie prezentacji i reklamy suplementu diety na platformie aukcyjnej allegro.pl w odniesieniu do przekazywania informacji na temat żywności. W trakcie prowadzonego postępowania stwierdzono nieprzestrzeganie wymagań

w zakresie art. 7 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, gdyż wskazywały na efekt leczniczy suplementu diety, nie zaś efekt odżywczy, fizjologiczny, właściwy dla środka spożywczego oraz art. 3 Rozporządzenia (WE) nr1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności gdzie oświadczenia żywieniowe i zdrowotne mogą być stosowane przy etykietowaniu, prezentacji i w reklamie żywności wprowadzanej na rynek, nie mogą być nieprawdziwe, niejednoznaczne lub wprowadzające w błąd.

3.7 ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2023 roku w piekarniach, cukierniach, zakładach garmażeryjnych, placówkach handlu detalicznego oraz zakładach przetwórstwa owocowo – warzywnego zlokalizowanych na terenie tut. Inspektora Sanitarnego przeprowadzono kontrole znakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych. Kontrolą znakowania objęto w szczególności pieczywo, wyroby garmażeryjne, przetwory i środki spożywcze pakowane. Celem przeprowadzonych działań była ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, w tym rzetelności i prawidłowości ich znakowania w stosunku do obowiązujących przepisów prawa oraz deklaracji zawartych w ich oznakowaniu, jak również ocena przestrzegania zasad obrotu tymi produktami. Ponadto w trakcie sprawowanego nadzoru w szczególności nad zakładami obrotu żywnością sprawdzano znakowanie artykułów spożywczych zawierających w swoim składzie witaminy i składniki mineralne oraz oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Zawartość witamin i składników mineralnych umieszczonych na opakowaniach ocenianych produktów spożywczych była zgodna z załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) Nr1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji. Umieszczane przez producentów na opakowaniach ocenianych środków spożywczych oświadczenia żywieniowe były zgodne z załącznikiem do Rozporządzenia (WE) NR 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności.

W związku z oceną znakowania do badań laboratoryjnych w 2023 r. pobrano następujące próbki:

- 1 próbkę preparatów do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne;

- 1 próbkę środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat oraz środki spożywcze zastępujące całodzienną dietę, do kontroli masy ciała;
- 1 próbkę żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.

3.8 JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. W 2023 r. pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych. Badaniami objęto: 2 próbki przyborów kuchennych z poliamidu (nylonu) w kierunku sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych, 1 próbkę wyrobów z melaminy w kierunku formaldehydów oraz 1 próbkę wyrobów ceramicznych/ naczyń do picia w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia. W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń badanych analitów.

Podczas bieżących kontroli (w zakładach produkcji i obrotu żywnością) zwracano szczególną uwagę wprowadzanych do obrotu wyrobów z tworzyw sztucznych do kontaktu z żywnością zawierających „dodatki pochodzenia naturalnego lub organicznego”.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu otrzymał w ramach systemu RASFF 1 powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie pn. „Łyżka kuchenna VALDINOX Mistrz w kuchni”. Podczas przeprowadzonych działań kontrolnych w 3 obiektach załączonych na listach dystrybucyjnych nie stwierdzono w obrocie handlowym zakwestionowanego produktu.

3.9 OCENA ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy żywienia dla określonych grup konsumentów (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach i przedszkolach, wychowanków domów dziecka, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, itp.). Warunki produkcji i obrotu żywnością regulują obowiązujące przepisy prawa żywnościowego. Oceny sposobu żywienia dokonywane w obiektach, dla których nie wprowadzono przepisów dot. żywienia – przesyłane są w formie pism (zawierających

również informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach) do przedsiębiorców prowadzących żywienie – odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności i jakość żywienia oraz do wiadomości jednostkom nadrzędnym lub dyrektorom obiektów.

Ocena sposobu żywienia zbiorowego w 2023 r. została przeprowadzona łącznie w 41 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – w szpitalach, domach opieki społecznej, żłobkach i domach małego dziecka, stołówkach szkolnych, bursach i internatach, stołówkach na koloniach, półkoloniach lub obozach, przedszkolach, domach dziecka, zakładach specjalnych i wychowawczych oraz innych zakładach żywienia.

3.9.1 KONTROLE BLOKÓW ŻYWIENIA W SZPITALACH

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu obejmował nadzorem 2 bloki żywienia w szpitalach (w tym 1 blok żywienia korzystał z usługi na zasadzie cateringu wewnętrznego). W obiektach tych w 2023 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu przeprowadzili łącznie 3 kontrole sanitarne. W trakcie powyższych działań nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości z zakresu żywienia pacjentów w ramach oceny jadłospisu dekadowego przy pomocy *Arkusza oceny dekadowej jadłospisów* – rekomendowanego przez GIS w ramach realizacji *Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków* (mała podaż warzyw oraz owoców; mała podaż roślin strączkowych oraz mały udział tłuszczu roślinnych bogatych w kwasy jedno- i wielonienasycone w dziennej racji pokarmowej) oraz brak monitoringu temperatur wydawanych potraw w trakcie porcjowania ich na oddziałach, brak monitorowania wydawanych posiłków na poszczególnych oddziałach wg. gramatury zawartej w jadłospisach). W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie prowadzonych kontroli w ramach realizowanego Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w związku z wykrytymi nieprawidłowościami podjął stosowne działania zgodnie z kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa, tj. wydał zalecenia i uwagi pokontrolne obligujące do podjęcia działań mających na celu poprawę żywienia pacjentów. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu podkreślał potrzebę dbałości zarówno o bezpieczeństwo produkowanych posiłków, jak i prawidłowe żywienie, które powinno być dostosowane do stanu zdrowia pacjenta oraz wspomagać proces leczenia i rekonwalescencji.

3.9.2 ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY

Rok 2023 stanowił kolejny rok kontynuacji sprawowania nadzoru bieżącego w zakresie kontroli stosowania standardów dla środków spożywczych sprzedawanych i stosowanych w żywieniu zbiorowym dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w tym od 1 września 2016 r. w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W przywołanym rozporządzeniu z 2016 r. Minister Zdrowia określił grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży oraz wymagania jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, czyli w przedszkolach, szkołach (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), a także w bursach i internatach oraz w zakładach specjalnych i wychowawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w 38 zakładach żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty dokonał oceny żywienia na podstawie jadłospisów i zestawień dekadowych.

Zauważono znaczącą poprawę w żywieniu dzieci i młodzieży. Liczona jest wartość odżywcza posiłków, produkowane posiłki obejmują wszystkie grupy środków spożywczych, zwiększono udział mleka i przetworów mlecznych, warzywa i owoce podawane są w każdym posiłku, uwzględniono porcję ryby w tygodniowym jadłospisie, ograniczono serwowanie potraw smażonych.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno - technicznego w zakresie nieprawidłowego stanu ścian i sufitów w pomieszczeniach bloku żywieniowego w przedszkolach oraz 1 decyzję nakazową w bursie szkolnej nakazującą poprawić stan sanitarno-higieniczny w zakresie nieprawidłowego stanu technicznego ścian i sufitów w kuchni głównej. Został również skierowany wniosek o ukaranie do WSSE w Rzeszowie w sprawie niewłaściwego znakowania środków spożywczych wprowadzanych do obrotu w przedszkolu.

3.9.3 ŻYWIENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu obejmował nadzorem 8 bloków żywienia w DPS-ach (w tym 1 blok żywienia korzystał z usługi na zasadzie cateringu zewnętrznego). W obiektach tych w 2023 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu przeprowadzili łącznie 8 kontroli sanitarnych, w których dokonywali ocen stanu żywienia pacjentów na podstawie jadłospisów/posiłków dla diety podstawowej. Przygotowane posiłki są sporządzane wg. wytycznych GIS tj. są dobierane w taki sposób, aby pokryć zapotrzebowanie na składniki odżywcze.

3.10 REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO-OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOCICI I ŻYWIENIA

3.10.1 PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH BEZPIECZEŃSTWA PRZY GRZYBOBRANIU

W ramach działań edukacyjno-szkoleniowych dot. bezpiecznego grzybobrania umieszczono na stronie internetowej PSSE w Przemyślu informacje na temat kursu specjalistycznego na klasyfikatorów oraz ogłoszenie kursu na grzyboznawców oraz 4 posty na profilu PSSE w Przemyślu o treściach edukacyjnych m. in. „grzyby występujące w naszych lasach”, „przegląd grzybowych pomyłek”, „kursy specjalistyczne” oraz 3 posty informacyjne o akcjach z użyciem makiet grzybów. Rozpowszechnianie wiedzy w zakresie grzybów oraz zasad ich zbierania odbywało się w trakcie spotkań ze społeczeństwem miasta Przemyśla i powiatu przemyskiego w trakcie 3 pikników: Święto „Pieroga”, impreza plenerowa w miejscowości Ostrów k. Przemyśla, „Augustiada”, impreza plenerowa organizowana przy Parafii Salezjanów w Przemyślu oraz „Święto Dzielnicy - Osiedla Kaznów”, impreza plenerowa w Przemyślu. Na stoiskach promocyjnych PSSE w Przemyślu można było pooglądać makiety grzybów występujących w naszych lasach oraz zasięgnąć porady, informacji uprawnionych klasyfikatorów grzybów zatrudnionych w PSSE Przemyśl.

3.10.2 PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH DOBREJ PRAKTYKI HIGIENICZNEJ I DOBREJ PRAKTYKI PRODUKCYJNEJ WRAZ Z ELEMENTAMI SYSTEMU HACCP

W I kwartale 2023 r. pracownicy Oddziału żywności i żywienia przeprowadzili w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu cykl szkoleń z zakresu „dobrych praktyk

higienicznych i produkcyjnych wraz z elementami systemu HACCP ” dla pracowników sektora spożywczego i gastronomii. Na szkoleniach tych oprócz omawiania zasad produkcji i wprowadzania do obrotu żywności, zdrowego żywienia udzielono również porad w jaki sposób zapobiegać zanieczyszczeniom krzyżowym przez alergeny zgodnie z wytycznymi kodeksu postępowania w zakresie zarządzania alergenami pokarmowymi dla podmiotów działających na rynku spożywczym.

W trakcie trwania zimowego wycieczki dzieci i młodzieży w Przemyślu, pracownicy Oddziału Żywności i Żywienia prowadzili wzmożony nadzór nad obiektami prowadzącymi żywienie. Oprócz prowadzenia czynności kontrolnych z zakresu bezpieczeństwa żywności prowadzono również akcję profilaktyczną - oświatową w zakresie porad w jaki sposób zapobiegać zatruciom pokarmowym oraz w jaki sposób zapobiegać zanieczyszczeniom krzyżowym przez alergeny.

3.10.3 MONITOROWANIE I PROPAGOWANIE OŚWIATY PROWADZONEJ NA TERENIE „ZIELONEGO RYNKU”

W ramach monitorowania i ograniczania rozwoju ASF (afrykański pomór świń) z comiesięczną częstotliwością prowadzone były czynności kontrolno – oświatowe na terenie miejskiego bazaru tzw. „Zielonego Rynku”. Kontrole te prowadzone były przy udziale przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej i przedstawicieli Policji. Na kontrolach tych odbywała się wizytacja każdego punktu handlowego oferującego sprzedaż owoców i warzyw i ich przetworów, grzybów świeżych i suszonych oraz wyrobów wędliniarskich. Oprócz sprawdzania oferowanych przez okolicznych mieszkańców produktów rolnych i produktów runa leśnego prowadzona jest w szerokim zakresie akcja informująca o konieczności właściwego przechowywania produktów rolnych, właściwego znakowania i posiadania odpowiednich atestów.

3.11 INTERWENCJE

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu wpłynęły 23 interwencje przekazane do rozpatrzenia przez mieszkańców miasta Przemyśla, z których 10 interwencji zostało potwierdzonych. Tematy zgłaszane w interwencjach dotyczyły m.in. nieprawidłowości odnośnie: stanu sanitarno-porządkowego pomieszczeń sklepów, restauracji i obiektów małej gastronomii, oferowania do sprzedaży produktów spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej w tym: produktów po upływie terminów ich przydatności

do spożycia, nieprawidłowego przechowywania produktów spożywczych w szczególności produktów łatwopsujących się, obecności szkodników i śladów ich bytowania w żywności i pomieszczeniach zakładów spożywczych, nieprawidłowych informacji dotyczących znakowania produktów spożywczych. Ponadto interwencje dotyczyły uciążliwości fizycznych jak nieprzyjemny zapach i hałas, powstający w wyniku prowadzonej działalności zakładów spożywczych. Ogółem przeprowadzono 29 kontroli interwencyjnych, w trakcie których wystawiono 10 mandatów karnych osobom winnym zaniedbań na łączną kwotę 2100 zł. W celu poprawy istniejącego stanu sanitarno-higienicznego wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie istniejących nieprawidłowości oraz 3 decyzje dotyczące wycofania z obrotu produktów spożywczych niespełniających wymagań zdrowotnych. W związku z interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek żywności. Zakwestionowane zostały 2 próbki.

4. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie krajowych aktów prawnych o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na podstawie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań były na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi, który weryfikował terminowość ich przekazywania oraz analizował wyniki badań oraz określał przydatność wody do spożycia.

4.1 OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIĄGI

Głównym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Przemyśla jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Przemyślu. W 2023 r. pobrano do analizy laboratoryjnej 20 próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego oraz 30 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa. Analiza laboratoryjna pobranych próbek wody wykazała, że woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do

spożycia przez ludzi. Przedsiębiorstwo wodociągowe opracowało oraz wdrożyło procedury postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody i informowania mieszkańców oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu. Każda awaria sieci wodociągowej, powodująca przerwę w dostawie wody zgłaszana była do PPIS w Przemyślu. W roku sprawozdawczym łącznie odebrano 7 zgłoszeń przerw w dostawie wody z wodociągu Przemyśl. Przerwy te nie wpłynęły na pogorszenie jakości wody. W ewidencji na terenie miasta Przemyśla w 2023 r. znajdowało się 30 studni publicznych. W zaplanowanych do kontroli 5 studniach pobrano próbki wody w kierunku parametrów mikrobiologicznych. Woda odpowiadała wymogom z zakresu mikrobiologii zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii z rodzaju Legionella w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badania ciepłej wody w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. wykonywane były w podmiotach prowadzących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz na zlecenie w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w których, w trakcie ich użytkowania wody wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. W 2023 r. pobrano do badań laboratoryjnych 15 próbek wody ciepłej z następujących obiektów:

- Wojewódzki Szpital im Św. Ojca Pio w Przemyślu,
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy ul. Jasińskiego w Przemyślu,
- Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów ul. Brata Alberta 1 w Przemyślu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Hospicyjno-Paliatywnej Santa Rita ul. Rogozińskiego w Przemyślu,
- Dom Dziecka „Małgosia” ul. Jasińskiego w Przemyślu,
- Wodny Plac Zabaw ul. Sanocka w Przemyślu,
- Kryta Pływalnia ul. 22 Stycznia 8 – wykonane przez właściciela,
- Basen Hotelu Gloria ul. Sybiraków – wykonane przez właściciela.

Wszystkie próby odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 z późn. zm.).

4.1.1 PŁYWALNIE (BASENY)

Na terenie Miasta Przemyśla funkcjonują 2 pływalnie: Kryta pływalnia Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Basen w Hotelu Gloria. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkownikom pływalni właściciel obiektu zobowiązany jest do prowadzenia kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1230). Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

Na basenie w Hotelu Gloria do badania pobrano w ramach kontroli wewnętrznej 49 próbek wody, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 3 próbki. W związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego w wodzie basenowej zakwestionowano 4 próbki wody. Działania naprawcze przeprowadzone przez właścicieli pływalni doprowadziły do poprawy jakości wody.

W Krytej pływalni Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 36 próbek wody, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 3 próbki, zakwestionowano 3 próbki wody w związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego w wodzie basenowej. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządzających pływalnią oraz ponownym poborach próbek wody celem analizy, stwierdzono prawidłową jakość wody basenowej.

4.2 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W ewidencji PSSE w Przemyśle znajdowało się 289 obiektów użyteczności publicznej. Na zaplanowanych 108 kontroli obiektów komunalnych, skontrolowano 186 (kontrole zaplanowane i pozaplanowe). Pobrano w ramach nadzoru sanitarnego 32 próbki wody, które nie uległy zakwestionowaniu.

4.2.1 ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUAŻU, ODNOWY BIOLOGICZNEJ ORAZ ŚWIADCZĄCE USŁUGI FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Przemyśle na terenie miasta Przemyśla znajduje się 89 zakładów fryzjerskich, 55 zakładów kosmetycznych, 6 zakładów tatuażu i 4 zakłady fryzjersko – kosmetyczne. Łącznie skontrolowano 80 zakładów. Ze względu na niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy nałożono 9 mandatów

karnych. Celem poprawy istniejącego stanu wydano łącznie 14 decyzji administracyjnych nakazujących zapewnienia aktualnych procedur zgodnie z art. 16 Ustawy z dnia 5 grudnia z 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

4.2.2 OBIEKTY HOTELARSKIE – HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, KEMPINGI, DOMY WYCIECZKOWE, SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE, PENSJONATY, POLA BIWAKOWE I INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Na terenie miasta Przemyśla pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego znajduje się 8 hoteli, 1 hostel, 1 dom wycieczkowy, 1 schronisko młodzieżowe oraz 12 obiektów, w których świadczone są usługi noclegowo-hotelarskie związane z wynajmem krótko – terminowym takie jak apartamenty, pokoje noclegowe, usługi noclegowe. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli w ww. obiektach. W 13 obiektach kontrole nie wykazały zaniedbań. Kontrola sanitarna 1 hotelu wykazała zaniedbania natury sanitarnej. Za zaniedbania ukarano osobę odpowiedzialną mandatem karnym. Podstawowymi elementami uwzględnianymi podczas kontroli sanitarnych były gospodarka wodno-ściekowa, postępowanie z odpadami komunalnymi, stan sanitarno-porządkowy obiektu, postępowanie z bielizną czystą i brudną.

4.2.3 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ, NOCLEGOWANIE I DOMY DLA BEZDOMNYCH, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego w mieście Przemyślu znajduje się 2 Domy Pomocy Społecznej, 1 noclegownia dla bezdomnych, 2 Hospicja. Przeprowadzono 1 kontrolę noclegowni dla bezdomnych oraz w 1 kontrolę hospicjum. Kontrole nie wykazały niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego. Zakres kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi, postępowanie z bielizną pościelową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.4 DWORCE AUTOBUSOWE, DWORCE I STACJE KOLEJOWE, ŚRODKI TRANSPORTU

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu na terenie miasta Przemyśla znajduje się 1 dworzec autobusowy, 1 dworzec kolejowy, 1 stacja kolejowa. Przeprowadzono kontrolę dworca kolejowego. Obiekt w tej grupie został oceniony pozytywnie. W okresie sprawozdawczym skontrolowano również 13 autobusów MZK. Stan

sanitarny pojazdów oceniono jako bardzo dobry. W ramach kontroli sanitarnej składów pociągów pasażerskich skontrolowano 20 wagonów w pociągach pasażerskich. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.5 TERENY REKREACYJNE

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu znajduje się 30 obiektów rekreacyjnych tj.: Park miejski w Przemyślu, Stok Narciarski w Przemyślu, Wodny Plac Zabaw ul. Sanocka w Przemyślu oraz place zabaw dla dzieci z piaskownicami. Skontrolowano 25 obiektów. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

4.2.6 CMENTARZE I DOMY POGRZEBOWE

W ewidencji znajdują się 4 cmentarze komunalne. Przeprowadzono 4 kontrole, które dotyczyły głównie utrzymania czystości i porządku na terenie cmentarzy. Stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry. W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu znajdują się 2 domy przedpogrzebowe. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną domu przedpogrzebowego. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Skontrolowany obiekt spełnia wszystkie wymogi sanitarno - higieniczne niezbędne do świadczenia usług w tym zakresie.

4.2.7 ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDICZE

W ewidencji znajdują się 2 obiekty tj.: Zakład Karny zlokalizowany przy ul. Rokitniańskiej 1 w Przemyślu oraz Strzeżony Ośrodek i Areszt dla Cudzoziemców przy ul. Mickiewicza 24 w Przemyślu. Obiekty te nie były zaplanowane do kontroli w 2023 r.

5. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

5.1 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY

Nadzór nad warunkami pracy ma na celu poprawę warunków pracy oraz ochronę zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Główne kierunki działania

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego z zakresu higieny pracy określone były w *Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r.* W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy PSSE Przemysł realizował w 2023 r. działania kontrolne dotyczące przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, a także oceny ryzyka zawodowego.

W roku 2023 r. objęto ewidencją 1044 zakłady pracy na terenie miasta Przemysła. Pracownicy pionu Higieny Pracy przeprowadzili 54 kontrole w 42 zakładach pracy zatrudniających łącznie 3718 pracowników, w tym 3042 osób zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji, 75 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 1459 osoby zatrudnione w porze nocnej. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia/natężenia czynnika szkodliwego w środowisku pracy czynności zawodowe wykonuje:

- 41 pracowników w narażeniu na nadmierny hałas,
- 24 pracowników w narażeniu na drgania mechaniczne o ogólnym działaniu na organizm człowieka oraz przenoszonych przez kończyny górne,
- 1 osoba pracująca w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynnika chemicznego – ditlenku azotu,
- 6 pracowników w warunkach przekroczenia parametrów mikroklimatu gorącego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach pracy stwierdzono brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 1 zakładzie pracy. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano 1 decyzję na poprawę warunków pracy, dotyczącą przeprowadzenia pomiarów i badań czynników szkodliwych w środowisku pracy. Wobec dwóch zakładów pracy umorzono prowadzone postępowania, w związku z wprowadzonymi przez pracodawców działaniami mającymi na celu zmniejszenie ekspozycji pracowników na szkodliwe dla zdrowia czynniki w środowisku pracy. Nie wydano decyzji unieruchamiającej stanowisko pracy oraz postanowień o nałożeniu grzywnien celem przymuszenia do wykonania obowiązku. W odniesieniu do czynników

o działaniu rakotwórczych lub mutagennym w środowisku pracy przeprowadzono kontrole w 15 zakładach pracy, nie stwierdzono przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynnika szkodliwego.

5.2 OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH

W 2023 r. realizowano działania kontrolne w zakresie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych. Pion higieny pracy przeprowadził w roku 2023 kontrolę w jednym zakładzie pracy, w którym w narażeniu na cytostatyki zawierające substancję czynną sklasyfikowaną jako rakotwórczą lub mutageną kat. 1A i 1 B pracowało łącznie 44 pracowników, w tym 9 kobiet do 45 roku życia. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3 OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST – NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2023 ROKU

Na terenie miasta Przemyśla nie zewidencjonowano przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem bądź transportem wyrobów/odpadów zawierających azbest. PPIS w Przemyślu otrzymał w 2023 r. 11 zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia takich prac. W 2023 r. zrealizowano 3 zgłoszenia, pozostałe 8 zgłoszeń dotyczyło zbiórki odpadów zawierających azbest (płyt falistych azbestowo-cementowych), przeprowadzono 3 kontrole warunków pracy przy usuwaniu elementów zawierających azbest przez firmy zewnętrzne.

5.4 CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu wpłynęło 6 zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej u pracowników zamieszkujących na terenie miasta Przemyśla, 5 zgłoszeń dotyczyło chorób z poz. 26 wykazy chorób zawodowych – choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa, 1 zgłoszenie dotyczyło podejrzenia choroby zawodowej z pozycji 20.1 wykazy chorób zawodowych - przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka. Prowadzono 8 postępowań w sprawach chorób zawodowych. Wydano 20 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej z pozycji 26 wykazu chorób zawodowych –

choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa – COVID-19 (wszystkie przypadki dotyczyły osób zatrudnionych w 3 placówkach ochrony zdrowia na terenie miasta Przemyśla) oraz jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (niedowład mięśni i wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głóśni i trwałą dystonią wymienionej w pozycji 15.3 wykazu chorób zawodowych).

5.5 DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY

W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy w roku 2023 wykonano pomiary czynników szkodliwych w 5 zakładach pracy na terenie miasta. Określono poziomy natężeń: wielkości fizycznych charakteryzujących mikroklimat gorący, dźwięku (hałasu), hałasu ultradźwiękowego, drgań mechanicznych o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka, drgań mechanicznych przenoszonych przez kończyny górne oraz stężeń: pyłu, krzemionki krystalicznej, tlenku węgla, tlenku i ditlenku azotu, tlenków żelaza, manganu, niklu, chromu metalicznego, chromu (VI), styreny, formaldehydu. Pomiary i badania środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane laboratorium WSSE w Rzeszowie Dział Laboratoryjny Laboratorium Higieny Pracy – Pracownia w Przemysłu oraz w Rzeszowie.

5.6 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

5.6.1 PRODUKTY BIOBÓJCZE

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim. W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem produktów biobójczych przeprowadzono 7 kontroli, w 2 przypadkach stwierdzono wprowadzanie do obrotu produktu bez wymaganego pozwolenia. Wydano 2 decyzje nakazujące zaprzestania udostępniania i wycofania z obrotu produktów biobójczych. Produkty zostały wycofane ze sprzedaży i zwrócone do dostawcy.

5.6.2 SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu preparatów chemicznych przeprowadzano kontrole mające na celu ustalenie wywiązywania się pracodawców z obowiązków wynikających rozporządzenia 1907/2006 REACH. Podobnie do lat ubiegłych na terenie nadzorowanym przez PPIS w Przemysłu nie prowadziły działalności podmioty produkujące lub importujące substancje niebezpieczne i zobowiązane do dokonania rejestracji lub rejestracji wstępnej tych substancji.

5.6.3 DETERGENTY

W 2023 roku w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu detergentów przeprowadzono 2 kontrole, których zakres obejmował przestrzeganie przepisów dotyczących udostępniania na rynku detergentów oraz prawidłowości ich oznakowania, nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.7 DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYŚLU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZEZ ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania z zakresu nadzoru sanitarnego dot. kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) lub nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r. w zakresie ograniczania dostępności środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych polegały na sprawdzaniu oferty sklepów oferujących produkty z konopi oraz na wymianie informacji o nowych substancjach psychoaktywnych i środkach zastępczych.

5.7.1 SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA ZATRUĆ ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI LUB NOWĄ SUBSTANCJĄ PSYCHOAKTYWNA

Organy inspekcji sanitarnej są obowiązane do wprowadzania danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD). Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne zgłaszają państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia

środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszone dane gromadzone są w Systemie Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych i służą do sporządzenia corocznego Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce. W 2023 r. Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Przemyślu nie zgłoszono żadnych przypadków interwencji medycznych, zakwalifikowanych jako podejrzenie zatrucia lub zatrucie nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi. Nie wpłynęły również żadne informacje o zgonach spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

5.7.2 OGRANICZENIE OBROTU I DOSTĘPNOŚCI ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W okresie sprawozdawczym nie prowadzono postępowań w sprawie wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na terenie miasta Przemyśl, nie było zgłoszeń o przypadkach zatruc lub zgonów wywołanych przez wyżej wymienione substancje. W 2023 r. przeprowadzono 11 kontroli w sklepach stacjonarnych oferujących produkty z suszu konopnego oraz zawierających w swym składzie susz konopny (e-papierosy jednorazowego użytku, liquidy, bazy, itp.) nie stwierdzono wprowadzania do obrotu niedozwolonych substancji, nie wydawano decyzji dot. środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

6. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU

Na terenie Miasta Przemyśla w 2023 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 50 placówek oświatowo – wychowawczych. W ciągu roku przeprowadzono 108 kontroli sanitarnych w 58 placówkach. Kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno - higienicznego obiektów oraz higieny procesu nauczania, w tym warunków do utrzymania czystości osobistej uczniów, właściwego rozkładu zajęć i przerw w celu niedopuszczenia do przemęczenia, zachowania warunków ergonomii i odpowiednich parametrów technicznych ławek, krzeseł i mebli szkolnych, dbania o właściwe oświetlenie, ogrzewanie i wietrzenie sal szkolnych w placówkach oświatowo - wychowawczych. Kontrole dotyczyły również przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2023/2024.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 7 decyzji wymiarowych na łączną kwotę 1376 zł. Ponadto wydano 17 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu sanitarno-higienicznego placówki, w tym 11 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji i 3 decyzje administracyjne dotyczące przeszkolenia pracowników placówki z pierwszej pomocy przedmedycznej.

Decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno-higienicznego dotyczyły:

- stolarki okiennej w korytarzu szkolnym,
- podłóg, ścian i sufitów w salach lekcyjnych,
- dostosowania krzeseł do zasad ergonomii w pracowni komputerowej.

6.1 STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w 3 skontrolowanych placówkach nie były spełnione wymagania sanitarno – higieniczne, na które wydano decyzje administracyjne. Wydano 2 decyzje w Szkołach Podstawowych oraz 1 decyzja w szkole ponadpodstawowej działającej na terenie miasta Przemyśla. Pozostałe skontrolowane placówki wykazano jako dobre.

6.2 OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2023 r. oceniono, iż spośród skontrolowanych placówek właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej zapewniały wszystkie placówki nauczania i wychowania. Wszystkie skontrolowane obiekty w 2023 r. posiadają wodociągi publiczne oraz kanalizację publiczną, które zarządzane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Przemyślu. W 1 placówce ze względu na awarię stwierdzono chwilowy brak bieżącej ciepłej i zimnej wody. W pozostałych placówkach nie stwierdzono braków bieżącej ciepłej i zimnej wody. Sytuacja w zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej ulega systematycznej poprawie. Placówki zapewniają bieżącą ciepłą i zimną wodę w pomieszczeniach sanitarno - higienicznych, środki higieny osobistej oraz właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych.

6.3 ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2023 r. przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 2 placówkach w 8 oddziałach szkolnych. Łącznie skontrolowano 60 stanowisk. Pomiarzy były dokonywane

w Szkołach Podstawowych. W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień w ww. zakresie.

6.4 ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZYBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu w swojej pracy podejmują działania mające na celu profilaktykę wad postawy. W tym celu podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinna zostać zapewniona uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach była zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Nie stwierdzono uchybień ww. zakresie.

Ocena higieny procesów nauczania – rozkład zajęć określa, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a także zróżnicowania zajęć w każdym dniu. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny. W ramach bieżącego nadzoru placówek oświatowych nie stwierdzono uchybień w ww. zakresie.

W 2023 r. przeprowadzono pomiary dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 2 Szkołach Podstawowych na terenie miasta Przemyśla. Badania obejmowały 15 oddziałów, łącznie 303 uczniów. 168 uczniów posiadało plecaki o wartości do 10% wagi ich ciała (norma niska), 100 uczniów posiadała tornistry o wartości pomiędzy 10 – 15% wagi swojego ciała (norma średnia), natomiast plecaki 35 uczniów przekraczały dopuszczalną wysoką normę 15% masy ciała. Największe przeciążenie tornistrami dotyczyło uczniów klas IV.

Pomimo stworzenia w szkołach warunków do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, uczniowie nadal noszą zbyt ciężkie plecaki, co niekorzystnie wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

Tabela 7. Rozkład zajęć lekcyjnych uwzględniająca zasady higieny umysłowej uczniów

Rodzaj placówki	Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych			
	skontrolowano		nieprawidłowe stwierdzono	
	2023 rok		2023 rok	
	szkół	oddziałów	szkół	oddziałów
Szkoły podstawowe	13	207	0	0
Szkoły ponadpodstawowe	6	62	0	0
SUMA	19	269	0	0

Tabela 8. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Rodzaj placówki	Przeprowadzono ważenie tornistrów			Miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN		
	liczba placówek objętych badaniem	liczba oddziałów objętych badaniem	Liczba uczniów poddanych badaniem	Liczba szkół, które nie zapewniły miejsca na podręczniki przybory szkolne	Liczba szkół, które zapewniły uczniom szafki z indywidualnym i skrytkami	Liczba szkół, które zapewniły inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych
Szkoły podstawowe samodzielne	2	15	303	0	3	8
Szkoły podstawowe funkcjonujące w zespołach	0	0	0	0	1	1
SUMA	2	15	303	0	4	9

6.5 WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m. in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2023 r. w 7 placówkach ustalono, że z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem, w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego – pokój nauczycieli, mogli korzystać uczniowie. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci boiska oraz sali zastępczej lub samej sali gimnastycznej. Zespoły sportowe bez boiska posiadają 3 placówki. Ponadto placówki oświatowe posiadające oddziały przedszkolne posiadają własne place zabaw. W skontrolowanych placówkach odnotowano, że nie prowadzi się zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych.

Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Pomimo możliwości korzystania z natrysków nie korzysta się z natrysków w szkołach.

6.6 WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie miasta Przemyśla, zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży został skontrolowany przez pracowników oddziału higieny dzieci i młodzieży. Wypoczynek zimowy oraz letni został zgłoszony przez organizatorów do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Przeprowadzono 3 kontrole zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z 8 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. 4 turnusy zostały odwołane. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę wypoczynku dzieci w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej, tzw. „drzwi otwartych”.

Wypoczynek zimowy zorganizowano w formie półkolonii w obiektach na terenie miasta Przemyśla. Łącznie w skontrolowanych turnusach wypoczynkowych, skorzystało 106 dzieci. Podczas akcji zimowej nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych. Ponadto podczas kontroli zwracano uwagę na: przestrzeganie opracowanych i wdrożonych wytycznych wydanych przez GIS i MEN, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, przestrzeganie procedur higienicznych opracowanych przez organizatorów wypoczynku.

Przeprowadzono 8 kontroli letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z 22 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. 4 turnusy zostały odwołane. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę letniego wypoczynku dzieci w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej, tzw. „drzwi otwartych”, z których skorzystało 42 dzieci.

Wypoczynek letni został zorganizowany w formie kolonii i półkolonii. Łącznie z wypoczynku skorzystało 240 osób w wieku 7-20 lat. Organizatorzy wypoczynku zadbali o bezpieczeństwo i aktywne spędzanie czasu wolnego przestrzegając zalecanych wytycznych przez Ministerstwo Edukacji i Sportu oraz Państwową Inspekcję Sanitarną, która na bieżąco kontrolowała przestrzeganie procedur sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień.

6.7 ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

Na terenie Miasta Przemysła znajduje się 10 placówek żłobkowych. W 2023 r. przeprowadzano kontrole we wszystkich placówkach żłobkowych. Podczas kontroli oceniono zachowanie limitu miejsc, sprawną wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, otwieralność okien co najmniej 50% ich powierzchni, zapewnienie dostatecznej ilości urządzeń sanitarnych, w tym dostęp do bieżącej ciepłej wody, bieżącą czystość pomieszczeń, mebli, sprzętów i zabawek, przechowywanie pościeli i leżaków, zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień.

7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania podejmowane w 2023 roku przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Przemysłu wynikały z założeń Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2022–2026 oraz sytuacji epidemiologicznej Miasta Przemysła.

Podejmowane działania w 2023 roku przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, ich rodziców i opiekunów, jak również nauczycieli, wychowawców oraz społeczności lokalnej zamieszkującej teren Miasta Przemysła. Miały one na celu promować zdrowy styl życia oraz poszerzać odpowiedzialność za zdrowie własne i swoich najbliższych. Wszystkie działania podejmowane były przy

współpracy różnych instytucji państwowych, samorządowych oraz podmiotów niepublicznych.

Na terenie Miasta Przemyśla w placówkach oświatowych realizowano programy edukacyjne.

7.1 PROGRAMY EDUKACYJNE

7.1.1 OGÓLNOPOLSKI PROGRAM PT.: „Trzymaj formę”



Program propagujący zdrowy styl życia, promujący zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczną. Początkiem roku 2023 koordynator powiatowy w PSSE w Przemyślu zaprosił koordynatorów szkolnych na szkolenie (18 uczestników). Celem spotkania była aktualizacja założeń programowych oraz przekazania

aktualnych materiałów edukacyjnych dla młodzieży oraz nauczycieli. Dodatkowo nauczyciele mogli uczestniczyć w konferencji naukowo - szkoleniowej dotyczącej aktywności fizycznej i zbilansowanej diety pn. „Czynniki fizyczne, psychiczne i społeczne mające wpływ na aktywność fizyczną i prawidłowe odżywianie u dzieci i młodzieży”. Konferencja organizowana przez WSSE Rzeszów oraz Uniwersytet Rzeszowski. W ramach realizacji programu w szkołach odbyły się liczne spotkania pracowników PSSE w Przemyślu z młodzieżą, gdzie tematyka spotkań dotyczyła min. napojów energetyzujących.

W roku szkolnym 2022/2023 do programu przystąpiło 9 szkół podstawowych, a edukacją objęto 918 dzieci. Wszystkie działania podejmowane w ramach projektu „Trzymaj formę” w szkołach cieszyły się dużym zaangażowaniem wśród uczniów, którzy z zainteresowaniem i pasją łączyli zabawę i sport do osiągnięcia zamierzonego celu.

7.1.2 PROGRAM „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Program dedykowany do najmłodszej grupy dzieci. W tym też okresie kształtują się u maluchów zachowania dotyczące zdrowia i dla tego też, ważnym elementem jest edukacja w zakresie prawidłowego odżywiania. Program realizowany w 9 Przedszkolach na terenie miasta Przemyśla, edukacją objęto 466 dzieci oraz 340 rodziców i opiekunów. Cieszy się on ogromnym zainteresowaniem o czym świadczą zorganizowane warsztaty tematyczne dla dzieci i rodziców w jednym z Przedszkoli na terenie miasta Przemyśla. Dzieci bardzo chętnie brały udział w zajęciach praktycznych i teoretycznych, zarówno w grupie rówieśniczej jak

i indywidualnie w przedszkolu. Uwzględniono w nim integrację całego środowiska biorącego udział w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym, uczy dzieci jak być świadomym konsumentem, kształtuje postawy determinujące zachowania zdrowotne, propaguje zdrowy styl życia.

7.1.3 PROGRAM „Bieg po zdrowie”



V edycja programu realizowanego w szkołach podstawowych. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci klas IV i ich rodzice.

Edukacją objęto 250 dzieci oraz 200 rodziców/opiekunów. Program nadal w opinii koordynatorów szkolnych jest programem dobrze przygotowanym merytorycznie.

7.1.4 PROGRAM „Czyste powietrze wokół nas”



Adresowany do przedszkolaków, ich rodziców/opiekunów. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2022/23 realizowany był w 10 przedszkolach (edukacją objęto 460 dzieci oraz 334 rodziców/opiekunów). Program został odebrany przez nauczycieli jako wartościowy i praktyczny, przyczynił się do zwiększenia wiedzy dzieci na temat codziennych nawyków zdrowotnych, dzieci potrafią rozpoznać co jest dobre dla ich zdrowia, a co im szkodzi. Wszyscy koordynatorzy przedszkolni zdecydowali wziąć udział w realizacji programu w bieżącym roku szkolnym.

7.1.5 PROGRAM „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki i dopalacze), adresowany jest dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież

wchodzącą w dorosłe życie. Głównym przekazem programu jest uświadamianie młodego pokolenia refleksji nad ważnymi dla nich wartościami jakimi jest rodzina i miłość. Natomiast zdrowie i wolność są rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia.

Działaniami edukacyjnymi objęto 414 uczniów oraz 125 rodziców. Program realizowany w 6 szkołach ponadpodstawowych na terenie Miasta Przemysła.

7.1.6 DNI ZDROWIA PSYCHICZNEGO - październik 2023

Zdjęcie 1. Konferencja Muzeum Ziemi Przemyskiej



W październiku 2023 roku w Muzeum Ziemi Przemyskiej, PSSE w Przemysłu zorganizowała konferencję warsztatową pn.: „Przemysłana obecność- jak wesprzeć dzieci i młodzież w kryzysie”.

Konferencję zorganizowano jako jedno z działań w ramach „Dni Zdrowia Psychicznego”, przy współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Przemysłu.

Celem wydarzenia było przedstawienie narzędzi do pracy z młodzieżą, a także

przeгляд dostępnych na rynku środków psychoaktywnych jako produktu, po który młodzież sięga w momentach kryzysu. Konferencja była dedykowana pedagogom i psychologom szkolnym, asystentom rodziny oraz wychowawcom domów dziecka- łącznie uczestniczyło w niej 118 osób. Cenne uwagi wnieśli prelegenci min. dr n.med. Dariusz Mazurkiewicz - lekarz psychiatra dzieci i młodzieży, pedagog specjalista psychoterapii uzależnień Marcin Milkowski oraz psycholodzy/terapeuci z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Przemysłu Pani Joanna Markin i Karolina Gołąbek.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród pedagogów i psychologów z wnioskiem takim, że potrzebna jest dalsza kontynuacja działań w tym zakresie.

Podsumowaniem konferencji był raport o zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży z miasta Przemysła i powiatu przemyskiego. Dane do raportu zebrano podczas warsztatów, będących elementem konferencji. Raport ukazał się na łamach tygodnika Życie Podkarpackie oraz trafił

do Urzędu Miasta Przemyśla (Prezydenta Miasta Przemyśla, Wydziału Spraw Społecznych, Komisji Zdrowia, Komisji Edukacji).

W mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej umieszczono 9 postów, których odbiorcami było 660 osób.

7.1.7 PROGRAM „Zawsze razem”

Realizowany w szkołach podstawowych w klasach od I – III. Głównym celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz nauka podejmowania zdrowych wyborów. Program zrealizowały 3 szkoły podstawowe na terenie miasta Przemyśla, objęto edukacją 115 uczniów i 103 rodziców. Wzbogaceniem programu była kolorowanka dla dzieci, z którą dzieci pracowały.

7.1.8 PROGRAM „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej”



Celem programu jest kształtowanie zachowań i odpowiedzialności za własne zdrowie. Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, realizowany na terenie miasta Przemyśla w 3 szkołach, w których objęto edukacją 263 uczniów oraz 50 rodziców.

Z okazji „Światowego Dnia AIDS” – 1 grudnia. W jednej ze szkół zorganizowano spotkanie edukacyjne z młodzieżą na temat „Edukacja młodzieży w zakresie HIV/ AIDS”, w prelekcji uczestniczyło 37 uczniów. W tej grupie został rozstrzygnięty konkurs plastyczny z profilaktyki HIV i AIDS. Nagrody dla uczestników konkursu zostały ufundowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS oraz PPIS w Przemyślu.

7.1.9 PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH „Znamie? Znam je!”



Program edukacyjny z zakresu profilaktyki czerniaka. Bardzo dobrze przygotowany merytorycznie, w jego ramach dostępne są materiały pomocnicze dla młodzieży i nauczycieli. Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, a zrealizowany został w 4 z nich z terenu miasta Przemyśla, objęto edukacją 442 osoby.

7.1.10 PROGRAM „Podstępne WZW”



Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B, C

poprzez przekazanie uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HAV, HBV i HCV oraz skali zagrożeń, elementarnych zasad profilaktyki, odpowiedzialności w zakresie własnych zachowań zdrowotnych. W roku szkolnym 2022/23 program na terenie miasta Przemyśla był realizowany w 3 szkołach, edukacją objęto 206 uczniów.

7.1.11 PROGRAM „Wybierz życie, pierwszy krok”



Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem HPV i raka szyjki macicy skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Jego głównym założeniem jest uświadomienie młodym ludziom zagrożenia rakiem szyjki macicy i innymi chorobami wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego HPV. W roku szkolnym 2022/23 program realizowany był w 4 placówkach, objęto edukacją 211 uczniów. Program podnosi wiedzę nie tylko dziewcząt w kierunku wykonywania badań HPV, ale również chłopców.

7.2. AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE

7.2.1 KAMPANIA „Coś was łączy? Zrób test na HIV”



Kampania edukacyjna „Coś Was łączy? Zrób test na HIV” zachęca do poznania swojego statusu serologicznego oraz upowszechniania informacji na temat HIV/AIDS. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest umożliwienie

bezpłatnego i anonimowego wykonania testu diagnostycznego w kierunku HIV jak największej liczbie osób. Lepiej wykonać test i poznać swój status serologiczny, niż żyć z HIV nie wiedząc o tym. Osoba, która wie, że jest zakażona HIV, ma szansę zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich. Kampania była propagowana w mediach

społecznościowych PSSE w Przemysłu oraz przez pracowników oddziału OZ i PZ, którzy przekazywali informację w palcówkach oświatowych na terenie miasta Przemysłu, przedstawiając w jakich miejscach/punktach można wykonać bezpłatnie i anonimowo test w kierunku HIV.

7.2.2 PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH - Promocja szczepień ochronnych

Istotnym elementem działań prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przemysłu była kampania promująca „Szczepienia ochronne”, mająca na celu uświadamić, informować i rozwiązać wszelkie wątpliwości na temat szczepień ochronnych dzieci i młodzieży.

W związku z powyższym organizowano w szkołach ponadpodstawowych spotkania z młodzieżą na temat szczepień ochronnych i kalendarza szczepień obowiązującego na 2023 r.

W tym celu zorganizowano:

- 13 spotkań edukacyjnych dla 584 uczniów szkół ponadpodstawowych,
- 13 spotkań z 19 nauczycielami/pedagogami.

Zdjęcie 2. Konferencja „Porozmawiajmy o szczepieniach” - Muzeum Ziemi Przemyskiej



PSSE w Przemysłu 26 maja 2023 roku zorganizowała konferencję szkoleniową w Muzeum Ziemi Przemyskiej dla personelu medycznego nt.: „Porozmawiajmy o szczepieniach”. Celem było przedstawienie problematyki szczepień ochronnych wśród populacji w świetle obecnej sytuacji geopolitycznej i epidemiologicznej na świecie. W konferencji uczestniczyło 96 osób.

7.2.3 PROJEKT Innovative Immunisation Hubs - Immuhubs

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu w roku 2023 przystąpiła do europejskiego projektu pt.: Innovative Immunisation Hubs - Immuhubs. Celem projektu było ograniczenie przenoszenia chorób zakaźnych, którym można zapobiegać dzięki szczepieniom, poprzez propagowanie rzetelnej wiedzy na temat profilaktyki chorób, a przez to zwiększenie liczby szczepień wśród ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, odizolowanych i trudno dostępnych grup. W mieście Przemyślu objęliśmy projektem trzy grupy docelowe: dzieci i młodzież do lat 12 w domach dziecka, uchodźców wojennych oraz pracowników sezonowych z Ukrainy. I część projektu – „Szczepimy się”, była realizowana w domach dziecka poprzez przeprowadzenie anonimowych ankiet z opiekunami na temat wyszczepialności dzieci wynikającej ze szczepień obowiązkowych z kalendarza szczepień (12 ankiet anonimowych).

W ramach realizacji II i III części projektu, przeprowadzono ankietyzację osób/ uchodźców, którzy przekroczyli granicę Polsko - Ukrainą oraz osób zatrudnionych w zakładach pracy na terenie Miasta Przemyśla. Ankiety dotyczyły szczepień ochronnych obowiązkowych na terenie Ukrainy oraz sposobu przekroczenia granicy. Ankiety były anonimowe przeprowadzone wśród 8 uchodźców/ osób.

7.2.4 AKCJA „Problem wagi ciężkiej”

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023 Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu przystąpiła do II edycji kampanii „Problem wagi ciężkiej”. Pracownicy PSSE przeprowadzili w dwóch szkołach pomiary obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wśród 303 uczniów. Podczas akcji ważenia tornistrów w szkołach, spotkano się z różnymi rodzajami tornistrów i plecaków; z materiału oraz usztywnione. Zaobserwowano, że dzieci z klas nauczania wczesnoszkolnego miały przeciążone plecaki. Spowodowane to było tym, że oprócz książek noszą plastikowe śniadaniówki, często po 2 napoje, nierzadko zabawki i inne niepotrzebne w szkole rzeczy osobiste. Przeprowadzono 8 pogadanek z dziećmi na temat, w trakcie których uświadamiano, co powinno się znaleźć w plecaku ucznia. Przedstawiono także prawidłowe zakładanie plecaka przez dziecko oraz zwrócono uwagę rodzicom, jakie cechy plecaka są istotne, aby ułatwić zakup tego właściwego. W spotkaniach uczestniczyło 303 uczniów oraz 16 nauczycieli.

7.2.5 PROFILAKTYKA GRYPY

W ramach działań profilaktycznych, pracownik PSSE w Przemyślu spotkał się z emerytami i rencistami w Klubie Osiedlowym przy ul. B. Glazera w Przemyślu. Spotkanie edukacyjne miało na celu zwrócić uwagę na choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową tj. Grypa, Covid 19. Zachęcano i zostały omówione szczepienia ochronne w tym zakresie. W spotkaniu uczestniczyło 55 osób/ emerytów. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) mówi, że najlepszym sposobem walki z wirusem i ochrony najbardziej narażonych na powikłania pogrypowe są szczepienia profilaktyczne. Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu aktywnie umieszczała promocję szczepień na swoich mediach społecznościowych. Umieszczono 9 postów, których odbiorcami było 881 osób.

7.2.6 ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Wśród działań realizowanych corocznie, a skierowanych do lokalnej społeczności naszego miasta, PSSE w Przemyślu zorganizowała Dni Profilaktyki Onkologicznej „Masz haka na raka?”. Akcja objęta honorowym patronatem Prezydenta Miasta Przemyśla, Starostę Powiatu Przemyskiego oraz tygodnik Życie Podkarpackie. Spotkania warsztatowe z mieszkańcami miasta odbyły się m.in. w Caritas Polska przy ul. P. Skargi w Przemyślu, skierowane do kobiet/ matek zamieszkujących w Domu Matki i Dziecka. Działania prowadzone były przy współpracy Medyczo- Społecznego Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Przemyślu oraz uczelni wyższej PANS w Przemyślu. Omówiono profilaktykę nowotworową piersi, przeprowadzono warsztaty samobadania piersi oraz pielęgnację skóry po mastektomii.

Podsumowaniem warsztatów była zorganizowana akcja profilaktyczna „Masz haka na raka?” dla mieszkańców miasta Przemyśla w Galerii Sanowa w dniu 15 kwietnia 2023 r. poświęcona tematyce onkologicznej, gdzie były promowane badania profilaktyczne, wywiady z specjalistami/lekarzami, gry i zabawy, gdzie promowano zdrowy styl życia i aktywność fizyczną. Udzielano porad w zakresie zdrowego żywienia i zbilansowanej diety. Odbyła się również zbiórka włosów na peruki dla osób chorych na nowotwory w salonie Cabello w Galerii Sanowa. Promocja wydarzenia była poprzedzona wywiadem w radio ESKA z PPIS w Przemyślu, Dyrektorem Szkoły Medycznej w Przemyślu i kierownikiem kierunku „Pielęgniarstwo” PANS w Przemyślu. Informacja o akcji profilaktycznej „Masz haka na raka?” została opisana trzykrotnie w lokalnej prasie „Życie Podkarpackie”. Umieszczono

informację w mediach społecznościowych PSSE Przemysł 13 postów, których odbiorcami było 6028 osób.

7.3 BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY – BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE

PSSE w Przemysłu wzorem lat ubiegłych realizowała przy współpracy Komendy Miejskiej w Przemysłu akcje Bezpieczne wakacje, Bezpieczne ferie, których celem było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie Miasta Przemysłu. W czerwcu 2023 roku zorganizowano webinar dla organizatorów wypoczynku letniego. Szkolenie dotyczyło „Organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży- aspekt prawny, odpowiedzialność kadry opiekuńczej za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w trakcie wypoczynku i podróży, bezpieczeństwo w blokach żywieniowych, przygotowanie obiektów do świadczenia usług wypoczynku dla dzieci i młodzieży pod względem sanitarnym i jakości wody”.

W ramach bezpiecznych wakacji w miesiącach: czerwiec, lipiec i sierpień 2023 r. zorganizowano 14 spotkań profilaktycznych dla ponad 908 uczestników letniego wypoczynku. Przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Tematem przewodnim był bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, lesie, parku i na plaży. Zwrócono uwagę na promieniowanie UV i na stosowanie filtrów przeciwsłonecznych, które chronią przed czerniakiem skóry. Do młodzieży starszej przeprowadzono pogadanki na temat uzależnień od tytoniu, e-papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych, energetyków. Istotnym elementem w edukacji było zwrócenie uwagi na przestrzeganie zasad przestrzegania zasad higieny osobistej i mycia rąk.

Przeprowadzano instruktaże prawidłowego mycia rąk. Każda placówka otrzymała plakat przedstawiający instrukcję prawidłowego mycia rąk.

W ramach bezpiecznych ferii, PSSE w Przemysłu zorganizowała 4 spotkania edukacyjne na temat: Zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, higieny mycia rąk i higieny osobistej, bezpiecznego korzystania z sieci, napojów energetyzujących, profilaktyki grypy.

PSSE w Przemysłu uczestniczyła w akcjach profilaktycznych skierowanych do ogółu społeczeństwa.

Uczestniczono w:

- Pikniku naukowym organizowanym przez PANS „Wokół Kopernika”, gdzie zwrócono uwagę na promieniowanie UV i na stosowanie filtrów przeciwsłonecznych, które

chronią przed czerniakiem skóry. Omówiono szczepienia dla podróżnych, udzielano instruktażu prawidłowego mycia rąk. Młodzież chętnie uczestniczyła w pokazach z użyciem alko- i narkogogli.

- Piknik rodzinny Augustiada w Przemyślu,
- Piknik rodzinny na osiedlu Kazanów, na który przygotowano wystawę grzybów, można było skorzystać z porad klasyfikatora grzybów. Udzielano także poradnictwa w zakresie szczepień ochronnych wg obowiązującego kalendarza szczepień w Polsce. Promowano szczepienia przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców w 13 r. życia. Przeprowadzano instruktaż mycia rąk.

7.4 KAMPANIA EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”



Kampania informacyjno-edukacyjna adresowana do głównie do osób między 25 a 45 rokiem życia. Celem kampanii #EUChooseSafeFood jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności; od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.

W kampanii uczestniczyło 4 placówki oświatowe, w których przeprowadzono spotkania edukacyjne z młodzieżą oraz rodzicami, na których przedstawiona została kampania, omówiono zdrowe racjonalne odżywianie na przykładzie talerza zdrowia, suplementy diety. Pracownik PSSE omówił procedury przygotowywania posiłków oraz wartości kaloryczne poszczególnych produktów, zwrócił uwagę na czytanie etykiet na produktach spożywczych.

7.5 AKCJA „Myję ręce , bo wiem więcej”

Akcja edukacyjna rozpropagowana na terenie placówek oświatowych dla najmłodszych grup dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych klas I-IV. Prowadzone działania dotyczyły znaczenia higieny osobistej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego mycia rąk. Przedstawiciele PSSE w Przemyślu spotykały się z dziećmi w placówkach oświatowych, gdzie uczyły w sposób prawidłowy dbać o higienę osobistą i higienę mycia rąk, w działaniach uczestniczył o 315 dzieci i 18 nauczycieli.

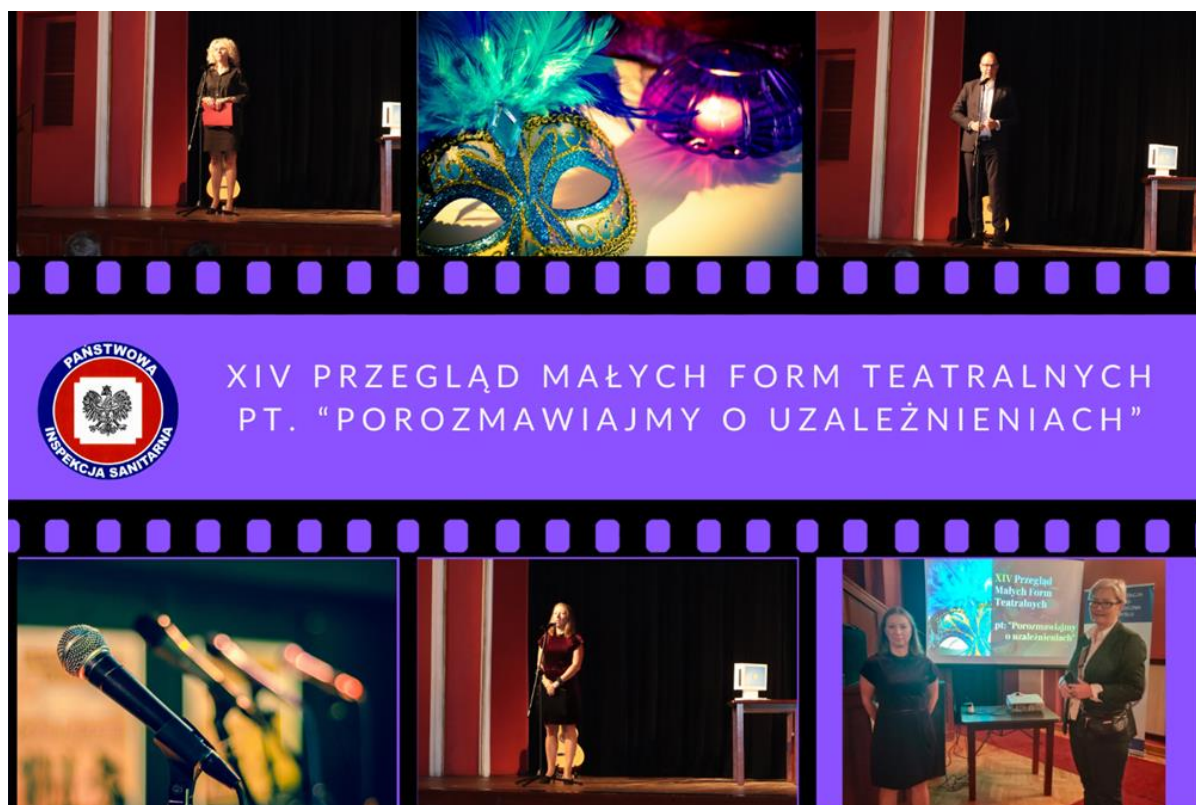
Ponadto pracownicy PSSE uczestniczyli w Pikniku Naukowym PANS w Przemyślu, gdzie zaprezentowano stoisko edukacyjne i przeprowadzano instruktaż prawidłowego mycia rąk.

7.6 KAMPANIA „Rzuć palenie razem z nami”

W ramach ogólnopolskiej kampanii „Rzuć palenie razem z nami”, zorganizowano w listopadzie XIV Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych pt.: „Porozmawiajmy o uzależnieniach”. Przedsięwzięcie to skierowane było do uczniów klas VII i VIII oraz szkół ponadpodstawowych. Celem Przeglądu była popularyzacja twórczej aktywizacji i edukacji młodzieży w zakresie uzależnień. Wykorzystanie takiej formy przekazu jest bardziej efektywne niż prelekcja czy wykład. Daje szansę młodym ludziom na wyrażenie tego co uważają za ważne i warte uwagi oraz pokazać w jaki sposób postrzegają problem uzależnień. Patronat nad Przeglądem objął Prezydent Miasta Przemyśla, Starosta Powiatu Przemyskiego oraz tygodnik Życie Podkarpackie.

W bieżącym roku szkolnym do konkursu zgłosiło się (6 placówek oświatowych), jedna szkoła podstawowa oraz jedna szkoła ponadpodstawowa z terenu miasta Przemyśla. Komisja konkursowa oceniła 6 spektakli i wyłoniła spektakl Szkoły Podstawowej w Krasieczynie pt. „W Sieci”. Szkoła reprezentowała powiat przemyski w eliminacjach wojewódzkich w Rzeszowie.

Konkurs odbył się 14 listopada 2023 r., zorganizowany został w Centrum Kulturalnym w Przemyślu. Nagrody zostały ufundowane przez PPIS w Przemyślu, Prezydenta Miasta Przemyśla i Starostę Powiatu Przemyskiego. Umieszczono w mediach społecznościowych PSSE Przemyśl 7 postów, których odbiorcami było 1631 osób, tygodnik Życie Podkarpackie umieścił dwa artykuły w lokalnej prasie.



7.7 PROGRAMY LOKALNE

7.7.1 PROGRAM „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, którego celem jest kształtowanie u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni w ich obecności palą. Przekazywane są informacje, że nie tylko czynne, ale i bierne palenie jest szkodliwe dla zdrowia. Przyjęte w programie założenia, cele, przekazywane treści i metody ich realizacji sprzyjały wzmocnieniu w uczniach zachowań i umiejętności asertywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu. Zajęcia realizowano zgodnie ze scenariuszami, stosując aktywne metody pracy z uczniami. Program na terenie miasta Przemysła realizowany był w 8 szkołach podstawowych. Objęto edukacją 373 uczniów oraz 111 rodziców/opiekunów dzieci.

Wszyscy koordynatorzy szkolni zdecydowali wziąć udział w realizacji programu w bieżącym roku szkolnym.

7.7.2 PROGRAM „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów starszych klas szkół podstawowych. Celem programu jest zapobieganie paleniu przez młodzież oraz opóźnienie inicjacji

tytoniowej, zwiększenie wiedzy o szkodliwości biernej i czynnej ekspozycji na dym tytoniowy, kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Realizacja programu w tej grupie wiekowej jest bardzo ważna, ponieważ w tym okresie gwałtownie wzrasta liczba młodzieży eksperymentującej z papierosami. W roku szkolnym 2022/2023 do programu przystąpiło 2 szkoły podstawowe i jedna szkoła ponadpodstawowa z terenu miasta Przemyśla, a edukacją objęto 328 uczniów i 116 rodziców/opiekunów dzieci.

Efektom zrealizowanego programu było wypracowanie u uczniów postawy prozdrowotnej, zdolności zachowań asertywnych i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

7.8 DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE SKIEROWANE DO UCHODźCÓW WOJENNYCH

W obliczu trwającego konfliktu w Ukrainie, w miesiącach od 1.09-15.12.2023 r. został zrealizowany Projekt POVER mający na celu wzmocnienie zasobów kadrowych systemu ochrony zdrowia. Zatrudniono na okres 3,5 miesiąca w PSSE w Przemyślu 2 pracowników z Ukrainy. Rolą ich było wyjście naprzeciw zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej i dostosowanie działań oświatowo- zdrowotnych oraz komunikacji do potrzeb uchodźców. Pracownicy pochodzenia ukraińskiego wraz z doświadczonymi pracownikami PSSE Przemyśl, odpowiedzialnymi za projekt, przygotowywali materiały edukacyjne w języku ukraińskim oraz uczestniczyli w spotkaniach edukacyjnych z uchodźcami przebywającymi w Centrach Pomocy Humanitarnej przy ul. Basztowej, ul. P. Skargi, ul. Lwowskiej w Hotelu Marco, ul. Bilana, ul. Basztowa oraz w Domu Ukraińskim w Przemyślu. Współpracowano z instytucjami międzynarodowymi: UNICEF - punkt informacyjny dla uchodźców w Medyce, przy ul. Kościuszki, przy ul. Kopernika w Przemyślu. Realizowaliśmy nasze działania na przejściach granicznych, punktach recepcyjnych, dworcach, miejscach przebywania i zamieszkania uchodźców.

W trakcie trwania projektu odbyto 30 spotkań edukacyjnych z uchodźcami. Objęto edukacją 609 uchodźców z dziećmi.

Edukowano obcokrajowców na tematy:

- chorób zakaźnych m.in. odra, różyczka, świnka oraz szczepień ochronnych z kalendarza szczepień obowiązującego na terenie Polski,
- profilaktyki HIV/ADS i innych chorób przenoszonych drogą płciową,
- profilaktyki grypy, covid 19 oraz szczepień w tym zakresie,
- omawiano zasady higieny osobistej, mycia rąk, zatruc pokarmowych,

- omawiano zasady higieny przy przygotowywaniu posiłków/ 5 zasad,
- omawiano kalendarz szczepień obowiązkowych w Polsce i zasady jego przestrzegania,
- zwracano uwagę na zdrowy styl życia bez używek i aktywność fizyczną.

Na każdym spotkaniu wszyscy otrzymywali ulotki tematyczne w języku ukraińskim, a dzieci kolorowanki o zdrowiu.

Ponadto przeprowadzano kilkakrotnie nadzór sanitarny/bieżący w:

- Punkcie recepcyjnym przy ul. Lwowskiej 1 w Przemyślu,
- Punkcie recepcyjnym przy ul. Jasińskiego w Przemyślu,
- Punkcie recepcyjnym przy ul. Basztowa w Przemyślu,
- Punkcie recepcyjnym przy ul. Bilana w Przemyślu.

Pracownicy w ramach współpracy z Caritas Polska w Przemyślu uczestniczyli w Targach Pracy organizowanych przez Caritas w Przemyślu. Na targach przedstawiano profilaktykę chorób zakaźnych oraz przestrzeganie szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych. Rozmawiano z uchodźcami o profilaktyce, higienie osobistej, myciu rąk, zatruciach pokarmowych, chorobach przenoszonych drogą płciową, szczepieniach bezpłatnych na wirusa HPV dla dziewcząt oraz chłopców w 13 roku życia.

7.9 KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Przemyślu, od kilku lat informuje społeczność lokalną w mieście Przemyśl o bieżącej sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl oraz w mediach społecznościowych, tj. swoim profilu na Facebooku.

W 2023 roku tematyka udostępnianych informacji dotyczyła prowadzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz akcji profilaktycznych prowadzonych przez oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

8. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma charakter zapobiegawczy i pozwala na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska na różnych etapach realizacji przedsięwzięć/inwestycji, opiniowania usytuowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgodnień rozwiązań projektowych, a także odbiorów końcowych obiektu, co w następstwie ma ogromne znaczenie w zakresie oddziaływania środowiska na zdrowie publiczne.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 r. skupiała się przede wszystkim na:

- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- wydawaniu opinii wynikających z innych przepisów niż prawo budowlane, np. prawo oświatowe, ustawa nad dziećmi do lat 3;
- wydawaniu opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz dla nadzoru farmaceutycznego;
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowaniu w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- opiniowaniu projektów decyzji o warunkach zabudowy;
- wydawaniu ocen higienicznych dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję;
- udzielaniu konsultacji ustnych i telefonicznych, dotyczących głównie zapewnienia odpowiednich wymogów higieniczno–zdrowotnych na etapie rozwiązań projektowych oraz na etapie przeprowadzania bieżących remontów w obiektach budowlanych.

W roku 2023 na terenie miasta, przeprowadzono łącznie 81 kontroli i oględzin.

Uczestniczono w 8 odbiorach końcowych obiektów w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania. Wydano 5 opinii spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów, wynikających z innych przepisów niż Prawo Budowlane. Wydawano 4 opinie dotyczące spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą m.in. gabinety specjalistycznych indywidualnych praktyk lekarskich, gabinety zabiegowe dla poradni specjalistycznych. Wydano 2 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zaopiniowano 12 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uzgodniono 7 projektów decyzji o warunkach zabudowy. Uzgodniono 1 dokumentację projektową dotyczącą adaptacji lokalów usługowych na laboratorium z punktem pobrań. Dla

zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję wydano 66 ocen higienicznych obiektów m.in. salonów kosmetycznych, fryzjerskich, lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży artykułów spożywczych.

9. PODSUMOWANIE

Przedstawiona roczna ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego Miasta Przemyśla za rok 2023 może stanowić podstawę działań podejmowanych w celu poprawy warunków życia i pracy mieszkańców naszego miasta, w tym promowania postaw prozdrowotnych.

Stan sanitarny w kontrolowanych w roku 2023 podmiotach leczniczych zarówno otwartej jak i zamkniętej opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśla w zdecydowanej większości był dobry. W podmiotach, w których stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia zostały wydane decyzje administracyjne i zalecenia pokontrolne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego .

W roku 2023 nastąpiła poprawa w zakresie stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży do 19 r.ż. jest to wzrost wyszczepialności o 1,5% w stosunku do roku poprzedniego. Jednak w dalszym ciągu wzrasta odsetek osób zgłaszanych jako uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych, w związku z czym w ciągu ubiegłego roku wystosowano 8 wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułami wykonawczymi. Natomiast w wyniku podejmowanych przez PPIS w Przemyślu tzw. „działań miękkich” zaszczepiono 10 dzieci zgłoszonych jako uchylające się od szczepień.

Analizując sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych na terenie miasta Przemyśla w 2023 roku w porównaniu do roku 2022 można zauważyć wzrost liczby zachorowań na gripę, salmonellozy – zatrucia pokarmowe, ospę wietrzną, płonicę, WZW C. Zanotowano natomiast spadek liczby zachorowań na wirusowe i bakteryjne zakażenia jelitowe, Covid – 19, Boreliozę. W 2023 roku nie zanotowano zachorowań na wirusowe zapalenie mózgu, kiłę i AIDS. Na podstawie analizy danych statystycznych w zakresie zarejestrowanych chorób zakaźnych na terenie miasta można stwierdzić, że sytuacja epidemiologiczna była stabilna i nie wzbudzała niepokoju.

W 2023 r. stan sanitarno – higieniczny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśla nie odbiegał zasadniczo od stanu z ubiegłego roku.

Dzięki sukcesywnie wdrażanym przez przedsiębiorców systemom zapewnienia jakości od lat systematycznie poprawia się stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością.

W 2023 r. kontynuowano sprawdzanie jakości żywienia w szpitalach, szkołach przedszkolach żłobkach stosując metodę teoretyczną. W obszarach tych nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2023 r. nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiadał wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 z późn. zm.). W roku 2023 r. jakość wody przeznaczonej do spożycia we wszystkich wodociągach odpowiadała normatywom higienicznym.

W trakcie prowadzonych kontroli szczególnie wnikliwej ocenie poddano obiekty ze względu na charakter świadczonych usług np.: zakłady kosmetyczne, tatuażu, gdzie podczas świadczenia usług dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco lub w terminach wyznaczonych w postępowaniu administracyjnym. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów w nadzorowanych obiektach była prowadzona prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Stan sanitarny zakładów pracy na terenie miasta Przemyśla nie uległ zasadniczym zmianom w porównaniu z rokiem 2022. W trakcie kontroli nie stwierdzano rażących nieprawidłowości i naruszeń przepisów prawa w zakresie higieny pracy, które skutkowałyby unieruchomieniem zakładu pracy bądź jego części. W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu nie wpłynęły żadne zgłoszenia dotyczące nielegalnego obrotu i udostępniania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz podejrzeń zatrucia takimi środkami.

Stan sanitarno – higieniczny i techniczny budynków, w których funkcjonują szkoły publiczne określa się jako dobry. Sanitariaty uczniowskie wyposażone są urządzenia sanitarne, bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki konieczne do utrzymania higieny osobistej uczniów.

W 2023 r. można zaobserwować znaczną poprawę dotyczącą dostosowania stołów i krzeseł do wymogów ergonomii. W większości placówek meble są oznakowane, prawidłowo dostosowane do wzrostu uczniów. Dodatkowo w salach lekcyjnych zamontowane są przymiary wzrostu. Wszystkie skontrolowane szkoły posiadają warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, tj. sale gimnastyczne, sale zastępcze lub boiska sportowe. Pomimo możliwości korzystania z natrysków, nie korzysta się z nich. We wszystkich placówkach uczniowie mają możliwość pozostawienia książek i przyborów szkolnych. Są to szafki

uczniowskie lub inne wyznaczone miejsca w sali lekcyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania rozkładu zajęć uczniów.

Realizacja programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych, a także realizowanych Projektów, była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi i europejskimi.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Przemyślu, od kilku lat informuje społeczność lokalną w mieście Przemyślu o sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl, w mediach społecznościowych, tj. własnym profilu na Facebooku.

W 2023 roku tematyka udostępnianych informacji dotyczyła prowadzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz akcji profilaktycznych prowadzonych przez oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontrolowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy wydawaniu opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględniano zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego i zachowanie właściwych warunków życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Udzielano ponadto wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne - gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich i kosmetycznych.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, że bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców miasta Przemyśla stoi na dobrym poziomie.